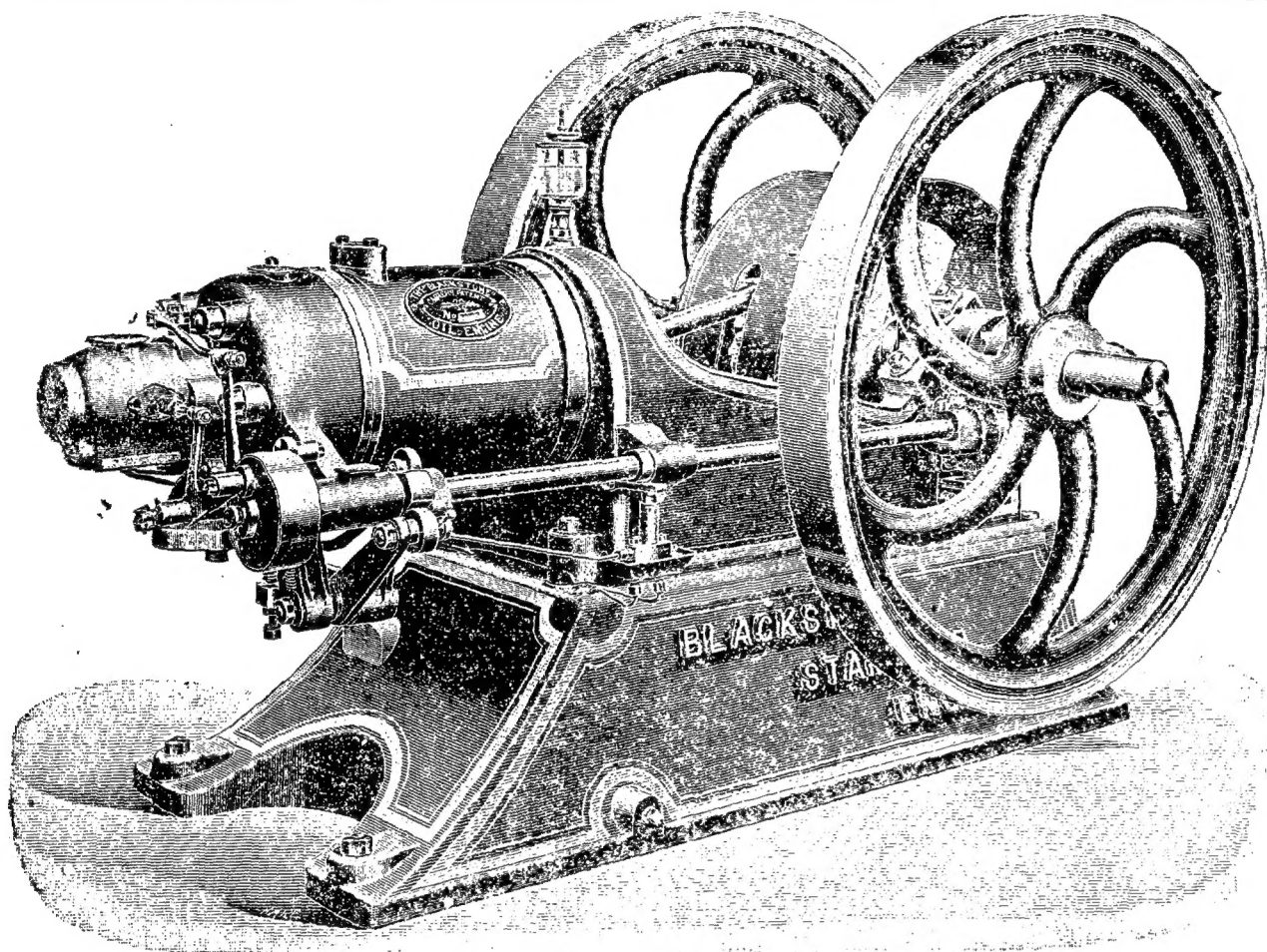

309695

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

NO. 6. చెన్నపట్టణము 1919 వ సం॥ డిసంబరు నెల 13 వ తేది శనివారము NO. 211
సంపుటము. ౩ సీ థా థి నా మ పం ప స్స ర మా గ్గ శి ర మా స బ ము క్ష ష్టి యే. సంచిక ౨౧౧

బ్లాక్ స్టోన్ ఆయిల్ ఇంజనులు.

కిరసనాయిలు, క్రాసు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోన్ ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజెంట్లు:

మార్షల్ సన్స్ & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, లంబాపూరు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు శ్రమిద్ధి తక్కినది. చితక విశేషమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము ను వాడి నంతమాత్రమున నయముగను.

మొదల వెల 0-8-0 అణాలు.

మోహిల్లైలము రు 0-12-0
తామర తైలము 0-6-0
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

అయ్యో, కోర్టుకు సంబంధించిన ప్రకటన లన్నియు చాల జలుగు అక్షరములతో యేమియు తెలియక వ్రాయుచున్నారు. అటువంటి ప్రకటనలలో అక్షరము పొరబాటు కలిగినను వ్యవహారము చెడుచున్నది. కావున దయచేసి ప్రకటనలను కంపు వారు స్పష్టముగ విడిచిడి అక్షరములతో వ్రాసి వంపినయెడల చాల కృతజ్ఞులము. లేని యెడల కచ్చల తడకలై ఉపయోగము లేని ప్రకటనలై వ్యవహార పు సంగతులను వివరముగా తెలుపు జాలక కొన్ని సమయములందు సకాలమునకు ఈ ప్రకటనలను వేయజాలక తిప్పివేయవలసి వచ్చును. వ్యవస్థాపకుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి, మంచిమందు దట్టి 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8 10-కి రు. 25.
చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన కైద్యము:—1. మందు లోచనములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.
గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములంటి చుట్టు, సొక్కలు, రసీకాయలు, పెండుకలు ఉడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తడి కరిగవలసి వచ్చుచుంది ని కపట్టి జలు తిన్నదును.
అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 18-0-0
6 మాసములకు 9-0-0
3 మాసములకు 4-8-0
1 మాసమునకు 1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 2-0-0
వార పాం చ:— ఇది శ్రీభక్త్యోధిని నామ గాతకము. అంతర వినితీరకలయును. వెల 0-4-0 పోష్టేజీ శిలు. సంఘాదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందుగావలసినది. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1920 క్యాలండరు

జనవరి నెల 31 వ తారీఖులోపుగా మా మందులను నొకేసారిగ రూపొందించుకొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగా పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా కొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడివి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము { పండ్లపాడి { మోహినితైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0 { డబ్బి 1-కి 0-2-0 { సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

దగ్గు, కైత్యము, పడితము, రొమ్ముపడితము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బితో సహా కల రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు చేటు.

అమృతాంజనం డి పో, } 109, ఫ్రేరీరోడ్డు, బాంబాయి, 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

Box 12, Madras.

For Price & other particulars apply.

మిక్కిలి ప్రశస్తిమయిన కవిమల్లద్రవ్యము

ఓటో దిల్ల వారు (విజ్ఞాన)

కవిమల్లద్రవ్యముల కన్నటికి విది రాజు

ఇండియా పత్రికలందు జరిగిన అన్ని పద్యరచనలందును చాల కవిత్వమును ప్రతిపాదించి ప్రశంసలు నియ్యబడినది.

దీనిలో సాదాగా సంస్కృత మేమును లేదు గాన అచార విధులందరకును దీనిని నిరర్థకతరముగ నుపయోగింపవచ్చును. తమ విధులను భవ్యముల నుపాసన దీనియందు గలదు. ఓటికెందు చుక్కలు కేలుకమామిడిద చేసిన చాలాను. అప్పుడే కొనితెచ్చిన వ్యవస్థలను చక్కనియ పరిశోధనలతో కవిమల్లద్రవ్యముగ వ్యాపించుచున్నది. దీని నుపాసన నిలయనంతరము నుండి పరిమళద్రవ్యములకు నిలుగును. పెద్దపైజా (అర ఆవున్నుట్టి) కు 2-0-0 మధ్యపైజా కు 0-12-0 చిన్నపైజా కు 0-8-0 వి.పి. చార్జీ య0-5-0. మిక్కిలియందు మరలనివో (కొది సోల్ ఏజెంట్లు వ్రాయుడు.

ఆంగ్లో ఇండియను డ్రగ్ అండ్ శిమికల్ కంపెనీ, (D 126 W 100) 155 జమ్నాయనీడు, బాంబాయి.

భాగము	ఫౌంటెన్ పేనాలు	వచ్చినవి.
భాగము 1	2-4-0	210
భాగము 2	6-4-0	205
భాగము 3	6-6-0	200

గిరి బ్రదర్సు, స్టేషను, ట్రెన్సిల్వే, మదరాసు.

WANTED.

English Compositors capable and energetic. Salary according to qualifications.

Apply to:

The Andhra Patrika Press,

7, Thambu Chetty Street, Madras.

ఆంధ్ర ప్రతిమలు.

III

ప్రత్యక్ష రమ్య

కానములలో నుదాహరింపబడిన చతుర్థ కులమునకును బాతుర్వర్ణములలోని ముగ్గురుకును బాలభేదము గనపడి యుండునని తాదాత్మ్యములను గూర్చి ప్రత్యేక వ్యాసమునఁ జెప్పించుననియు నేను మా ప్రభువాధ్యక్షుల వార్తాత్తము చేసి యున్నను దానిని పెడచెవిలెట్టి నేను చెప్పినానిని వినువలకు నోపిక వట్టలేక చతుర్థకులముగలకును సామాన్యమును గ్రహించి యాంధ్రప్రతిమ సంఘము నుశ్రేణిపరచుటకు పరిశోధనమునఁ బ్రజ్ఞానంతులగు గోత పుత్రమునకు దగదు. నామిత్రులైన ముప్పు గావు గాన 2-10-19 తేది యాంధ్రప్రతి కలో చేసిన యాంధ్రప్రతిమ సంఘములకు దడవక కొదురనానికి ముగ్గురు ప్రత్యక్ష రమ్య మిచ్చుచున్నాడను.

తేలియని సంగతులు.

తమకుంబెలియని సంగతులు దెలిపియుగం బ్రకటింపట తమవలనగా దని నామిత్రులు నొక్కొక్కటియై యున్నారని మీ నైవాగ్యములలో గత్యమంతగలవో యావ్యాక ను లోని యీక్రింది విషయములే చేసినట్ల ననుచులకుఁ బాటి చెప్పించును.

“నాకు మీ వాతలు చదివినవ్వడే సుకేసమునకు దా నులయై నను, నీ యేదెలియని సంకల్పములనుండి య నేకులు శ్రీమ తులుగాని (నాతలు తప్పని చెప్పిచున్నను నాకుఁ దగిన యాధారములు లేనది నేను మీ నాతలు కాదనుట యెట్లు” అనియును, “నాకు గాతినంతభయము చెప్పకొను మందరూ టినాతో నే నానుగలిగి నెలదినము లైనది. నాకు చెప్పిన కథ వింటికి. ప్రకాశవరీ కి, సోమదేవ గాతీయములతో బోల్చి చూచితిని. వారి కథ చాలకలకు నడిపించునది. ఇది పరిశీలించి చూడఁదని శ్రీమతులు గారిని ప్రార్థించితిని.” అనియును ము బ్బిగావు గాన అవ్యాసము మొదటిభాగమున “నాకు ప్రాప్త కథాభిధానము నేమి యు నెల్లడింపలేదే” అనియును ప్రాసీయం దుటచేత, ఆ ప్రయం చరితముగా నేను ప్రాసీయ విషయముల నత్యాధ్యక్షులనుగూర్చి నిర్ధారించి యుండుటకుఁ గాని ప్రాయము టకుఁగాని మీ కి క ననికారము పరకాశము కలుగలేదని విన్న వుచుచున్నది. ఇట్టి స్థితియందుండియు మీరు తమ ప్రభువాధ్యక్షులను నే నేవనిచార మూలకముగ ప్రాసీయినియు, దొర కినిసాధనముల జాగరూకతతోఁ బరిశీలించలేదనియు, అత్య యు ప్రాసీయినియు, రింతయు నింపించుచున్నా రనియు నిర్ధారించి యుండుటకు సామాన్యముల తేలియని సంగతులు తెలిసికట్లు ప్రకటింపకు నాదా ?

మాధవవర్మ.

మాదిరిగా మీ సామాఖ్య! తెలఁపడ కనకమర్మ భర్త డను మాధవవర్మ క్రిమియందని శ్రీమతులుగా రంగీకరించెద రని నమ్ముచున్నానని తెలుపుచు నాతని కానకవాక్యము లిని గోవిందవని ‘శ్రీమనమా ప్రయాణి’ మొదలుగాఁగల కానకవా క్యముల నుదాహరించి యా మాధవవర్మయే పూసపాటి మాధవ వర్మయని క్రిమియుండె నేనుచాడ న గీరి టిట్లు చదువు లు నమ్మనిధముగా నాంధ్రుల చక్రముగా నేత్యేలు రుపు టయలలో వ్రాయుండిన వేత్యేలు భాషముల నెత్తిపాటి యెం ద్రబాలివరతలలోకమునకు యర్పించి కలిగించుటకుఁ బ్రయత్నించి నాడు. ఇది పొలమును కానకమునాని తెలఁపాకాన నము గాదు. ఈ మాధవవర్మ విష్ణుకుండినకళములలోనివారు. ఆ ప్రభావతీయులలో నీకానకమును బ్రకటింపిన శ్రీమతులు దగ్గి రాల మూర్ఖులకాకరావుగావున, మొద్యాల పెంకటకుబ్ర హ్మజ్యోతాస్త్రి గారును ఈ మాధవవర్మ విష్ణుకుండినకళము వారవని పేరికలో వ్రాసి యున్నారు. ఈ సంగతి సంపూర్ణము గాఁ బ్రకటింపబడినది. ఈమాధవవర్మ శ్రీరవ్యతేశ్వర పాదా రాధ భర్తయని యందున్నది. వీరితల్లి గోవిందవర్మ, తాత విక్రమచంద్రుడు. వీరినంత నాకు నాదియును, ఆంధ్రులచక్ర ములలోని విష్ణుకుండిన కళచక్రమును జదివియు పూసపాటి మాధవవర్మ యితఁడే యొకట్లుగాఁ బ్రకటింపట తగదు. మీ నెఱుంగక చేసినది నాడు. మీ వ్యాసమునందెను విష్ణుకుండిన కళమునందలి మాధవవర్మయొక బాసపాటివారి కూటము వరు మాధవ వర్మయొక నొక్కడయినను గాకున్నను నా వాదమునకు నప్పుములేదు. అని ప్రాసీయండుట చేత వెలి యక ప్రాసీయకుటకు నీయలేదు. విష్ణుకుండినకళములలో

మాధవర్యమేన కర్మ కర్మినమేన తిష్ఠియమ పూసపాటి వారి కంఠములో బేర్పొనబడియుండలేదు. ఇంతియ కాక : పుష్పపండితులు సింహభృశాలు పూసపాటి వారికంఠములో బేర్పొనబడియుండలేదు. ఇంతియ కాక విష్ణుపండితులు సింహభృశాలు; పూసపాటివారు భైరవభృశాలును, గరుడ భృశాలునై యున్నవారు. పూసపాటివారు వేదవిహిత కర్మా నుష్ఠానముగల శ్రుతియులో కాలో యంతరమున నీ నాంధ్రుల చరిత్రములో చర్చించి నేనిధారింపి యుండలేదు.

విశ్వామిత్రస్మృతి

“శ్రీరంభులుగారు జుదెములు కాలింతులకు, బుడ్డలకువచ్చినట్లే మనశ్రుతియులకు వచ్చినట్లు సాహసములో బట్టినా” యని వ్రాసి యంతటిలో నూరకొనక “ఇదివీరవన్న సాహసము కలుగుతాలూకా భీమకలు తాలూకాలో నన్న శ్రుతియులను, పూసపాటి, కాకర్లపూడి, వర్మవాయి, కలిదండి మొదలగు శుక్రసిద్ధ శ్రుతియులకులవారి యజ్ఞోపవీత ధారణముగో బోల్చుట సాహసము” అని స్వకపోలకీర్తివాక్యముల సతీసాహసముతో లిఖించినారు. ఇంతరములకు శ్రుతియ సమయమున నేను భేదములు గల్పించి యొకరియజ్ఞోపవీత ధారణము మఱియుకరి యజ్ఞోపవీత ధారణములో బోల్చుచుండలేదు.

సోమదేవరాజీయము.

ప్రతాపచక్రము, సోమదేవరాజీయము, ఆనంద్రథము లు రెండును నేడు క్రొత్తగ దొరికినవిగావు. ఇదివఱకే యున్నవి. ఇత్యుది గణపతిదేవచక్రము క్రికి బహుళాబ్రహ్మల విచ్చుట వ్రాయబడిన గ్రంథము లగుటచేత గణపతిదేవుని కాలము నాటిదియు వానికి బూర్వపునియు నగు కాలములలోని విషయములకు భిన్నముగా నగు వ్రాయబడిన విషయములు ప్రమాణములు కావలెను. గణపతిదేవచక్రము క్రికి ౧౭౦౦ మొదలుకొని క్రి-క-౧౭౭౧ గణపతి దేవచక్రము చే నెక. సిద్ధిశ్రీర చక్రము నామాంకము గల ప్రతాపచక్రము కానెవర్యుని యాచారము క్రి-౧౭౭౧ గణపతిదేవచక్రము ప్రాంతమున ద్వీపదేవరాజింపినాడు. క్రొత్తగ్రంథమున సోమ దేవరాజీయము క్రి-౧ 1500 లకు దరవారమును కూచించి జగ్గవది రచించి మందపాటి నానాముఖరాజులకు నంకితము చేసినాడు. తమ కాలమునాడు చెప్పకొనఁ దగిన గాథలను నరికియు, వారిపాపముల చెప్పుకొన నకునరికియు వారా చక్ర క్రబంధములకు రచించిగాని కాకతీయుల చక్ర కృతాంతము సత్యమైంది కాక బాగుగాఁ దెలియును. కనుక నే గణపతిదేవ చక్రము క్రికి విచ్చుట రాజ్యముచేసిన క్రదమ తవగణపతిదేవ చక్రము క్రికి గూతులై యుండగా భార్యయని యభివర్ణించినవారికి కాకతీయచక్రకృతాంతము తెలియదని స్పష్టముగాఁ జెప్పవచ్చును. అదివఱకు గణపతిదేవ చక్రము క్రికి క్రదమ చేసినవారిచేత భార్యను గలవను మాట నొక, తిట్టించుటలైన కథలకు నిరసనములులే. లే యంగీకరింపరాదు. గణపతిదేవుడు క్రమ సమాప్తము లావరించెనను మాట విశ్వాస పాత్రమైనదికాదు. కృతిభక్త్రమ సంకల్ప మెట్లుకై వ్రాసిన వ్రాతలగాని యధార్థములు గావు వదల సోమదేవరాజీయములోనే కలిగినవలయునని నింట్లు 84 లకుల 28 వేల 8 మొదల 44 గవని చెప్పి: పుష్పము వానిని విశ్వసించుటకు వీలు క్రమమున విరద్ధములైన విషయము లనేకము లిందుగలవు. పర్యవసాన మేమనగా విమర్శచేతక యందలి విషయముల గ్రహింపరా దనుటయు నాయభిప్రాయము. మందలొలదికాన నములకు విరద్ధముగా నీ గ్రంథములలోని కథలున్నందున నీ గ్రంథములు చరిత్రమునకుఁ బరమ ప్రమాణములు గాఁ దలసి. తదాదిన మఱియుకతూరి విడిచుచున్నాఁడను. ఇవి ప్రమాణములు కావని చెప్పినప్పుడు పూర్వపురానము లేనియొక బ్రమాణములు గావని వాదించుట మొడి జవాబుగా నుండుననిగాని కరిగోధముల మెచ్చుకొనుమాటగా నుండవలయు.

శాసనములు.

శాసనములను ముమైకి ర్పణి. రించినవ నమృని పోవు ననిగావు. కావునఁ బరిశోధనకు శాసనములం జక్కగాఁ బరిశోధించి ముట్టాడిన మర్యాదదత్తుడు గానిలేనియెడల బరిహసభావనఁడగుట నిక్కము. తదమూని శాసనములోఁ జతుర్థములము: గాకతిప్రాలంబా తుప్రైసని యున్నట్లుగా నేను వ్రాసియుండగా గణపతిదేవుడు చతుర్థావ్యయ కన్యలను బెండ్లియాడెనని నేనుఁడ మనిశాసనము నుదాహరించినట్లుగా వీరు వ్రాయుట నాడఁగావీరి: సత్యమునందు వోంపబుద్ధి లేదని విదితమగుచున్నది. ఇట్టి కనుల

వలనఁ గలుగు ఫలితమేమి? శాస్త్రపుస్తకములలో నుదాహరించిన శాసనము నన్నిటిని బరిశోధింపఁకయే వీరల కాశాసనంబుం గలు విన్నింతుటకుఁ (బారంభించి) ఆశాసనములలో లేనివిషయముల నూహించి వానిని శత్యమును: జేయఁ బ్రయత్నించి తురురక వానిని బరణేతలు ప్రబోధించి రిహర్షలఁబట్టి వ్రాయబడినవిగాని శ్రీకృష్ణుడు శాసనములకుఁ బ్రమాణములు కావలసినవను, కాకతీయుల రాజ్యమైన యొంగళు ప్రాంతమునందలి శాసనము లానైబాము రాజ్యములోనన్న తెన్నిలకు. శాసనముల దెలియును. కావున వానికర్పియైతి పరిశీలించుటకుఁ చరిత్రకారులు మానము కహించవలసి: దని యు నాకాశాసనంబుగముతో విచిత్రసంవాదము చేయ మొదలుపెట్టిరి. ఈశాసనములం బ్రకటించితి పూర్వకంఠితులు ముత్రమెగాడు. క్రఖ్యాత ప్రాచ్యతంఠితు లగు హిందువుల తేరఁ గూడఁ బ్రకటించబడింది.

చాళుక్యుల క్రశంస.

“రాజరాజ నరేంద్రుడు తాను పొందుకొన్నవారంద ననియు, భారతము తనపూర్వుల కథలును తనకుఁ బ్రీతికరమనియు: జెప్పి న్నుయభిప్రాయ భారతము వ్రాయఁచెను. ఆమాటలు రాజరేంద్రుని ననుకూలించి దైవ స్వముభిప్రాయ భారతకృత్యాది: వ్రాసియున్నాడు. కావున రాజరేంద్రుడు శ్రుతియు: దని మఁకు: తెలియచున్నది.” అని ముచ్చరావు గారు వ్రాసియున్నారు. ఇంతియమైనచేత నీవాదము స్థిరపడఁజాలదు ఇందులకు విశదములైన గాథలుగూడ మఱి కొన్నిగలవు. వానినినూడఁ బరిశీలించిన గాని సత్యము తెలిసికొనరాదు. విల్లె ను: వి విరచితమైన విక్రమాంక తేద క్రమునందు చాళుక్యుల జగ్మ కథ న ము కొంత వివరింపఁ బడినది. జగత్పూరు బ్రహ్మజేవుఁడు ప్రాతః గాల్యకృత్యముల నిర్వర్తించుచుండ నచ్చటికి నిండ్రుచు మఁదెంచి క్రమచయన నేమమృత్యుమను యజ్ఞాది క్రతువుల నాచరించి దేవతలకు వానిధ్యానముల మొసఁగు: తుటండేసి పాపము తర్హియన్న దని మొఱవెట్టుకొనియెంటు! అంతట బ్రహ్మజేవుఁ డస్వమిషు నిమిత్త మదము: కై పట్టి యుండెన తనమూలము (పుడిసిలి) నేమనె: . అంతటా మూలమునండి మహామోఘుఁ డొ: చతుర్వర్ణుడై జనించి చాళుక్యులకుఁ జనకఁ గర్తయ్యె: డు! తరువాత గొంతకాలమున కావలె: నందు వారె: డు మానవ్యు: డు నగు విరువుల మహావీరులు జనించి జగద్విఖ్యాతకై: , గాంచి. వీరుమందలి రాజధాని ఆమోధ్యానము: నుండె: డు! పిమ్మట నీ కంఠములో నుకళాబహుల దక్షిణాక్షరము: వచ్చె: డు! ఈ విక్రమాంక తేద క్రము విక్రమాంక తేవుఁడను నాయాంకితముగల శక్తివరాళు గ్రామము: యాజు: విక్రమాదితుని చక్రము: దె: పు దిమ్మె: డున్న. వీరింబట్టి చతుర్వర్ణు: డు పొందురాజవంశములోని శ్రుతియు: డుగాదె: డు, బ్రహ్మ పుత్రు: డైన బ్రాహ్మణు: డై యుండ: డు: దేవపతి: డున్నది గదా! చాళుక్యులు హరితపుత్రు: డమ: డు, మా న్యగోత్త్రు: డమ: డు: దె: పు కొనటచేతను, కదలు: గూడ: హరి: పుత్రు: డమ: డు, మా న్యగోత్త్రు: డమ: డు చక్కొనుటచేతను కథియులకుఁ జెట్టి సంబంధములదో విచారిం: డు తలయును ఏదియెట్లున్నా చాళుక్యుల వంశి: యొ: రాహ్మణులలో నున్నారా యి: పుట యం: ఖి: క్రు: డై యె: డు: నున్నారా యె: విషయము: దె: పు సమస్తము: సాధారణమైనదికాదు. న్నుయభిప్రాయ వ్రాసినవక్రముచేత చాళుక్యులకుఁ పొందుకొనఁ మైదనకు సీ: తదే: దని తెలంపరాదని హెచ్చరించుచున్నాఁడను పి: తే: నిరదేశి: డు చాళుక్యులు వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానముగల బ్రాహ్మణ శ్రుతియు: లగుదురా వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానము లేని యిప్పటి యొ: క్ర శ్రుతియు: లగుదురా యె: విషయము: బాగుగా జెప్పించి: డని యున్నది.

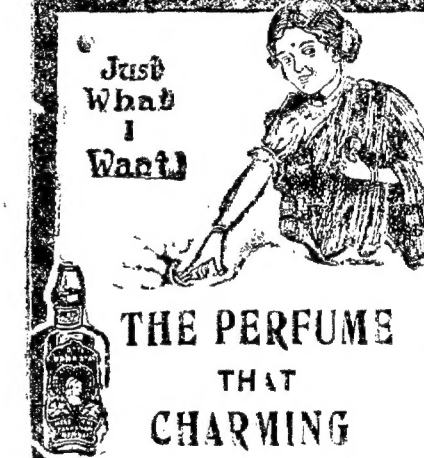
ఉపసంహారము.

నేను స్వాధ్యక్ష్యాగి నని చెప్పకొనియే సంఘమును మాపించుచుండలేదు. జగత్సంఘముయొక్క పరిణామచక్రము ను జగ్గించుట యాసంఘమును మాపించుట కాదు. నేను సంఘ సంస్కర్తనగాను, నేను జేయు: ది సంఘ సంస్కర్తనము నుగాదు. నేను జాతిపం: డాను చరిత్రముకొను చారిత్రక సత్యములకై మెదటనున్నాఁడను. “ఏను ప్రకటించెదలని వాగాన ముజరించిన “సాంఘికచరిత్రము” వీరి: కను ప్రకటము: యొ: జేయక యాలసించుట నే నాపాధ్యక్షనాడ వారిమీద నే యున్న”దని నానంది సాంఘిక చరిత్రమును గో: కు వంశాంశుబృహద్రామకాం: యొ: క్రశ్రుతియు: సంఘము: యొ: క్ర: డామసిలి చక్రము: దెలిసికొనుటకుఁ జెప్పించె: బూనినందులకే యాసంఘమును మాపించుచున్నా నని జలితెడి వీరు నా నుండి సాంఘిక చరిత్రము: గొరుటకు: గల యె: ద్దే: మేమయి యుండునో!

చిలుకూరి వీరభద్రరావు.

మహారాజ శ్రీ బందరు
డి|| ము|| కోర్టులో
 O. S. 445/19
 వాది:—కొల్లిపర వెంకటేశ్వరరామయ్య.
 ప్రతివాది:—వెంకటేశ్వరరామయ్య శ్రీ.
 నడకు నె బాన యీ ప్రతివాది గారిత్రై సదన వాది గావా లేబడి కలుసాదు నోటియు చేయించిన పుచ్చుకోవక రిపూజు చేయించుచున్నాడు. యీదావా విచారణ నిమిత్తం 16-12-19 తేదికి వాయిదావేసినారు గనుక ఎవరికయినా ఆక్షేపణలు వున్నయడల సదకు తేదికి సదనకోర్టుకు హాజరయి తెలియజేసుకోవలసింది. లేనయడల ఎక్స్ పార్ట్ గా డిక్రీ కాబడునని ఎల్లరకు తెలియచాచెదయునని.
 వా: కే: ప్రస
 ఆ కెల్ల మొకటావధానులు బి.ఎ. బి.ఎల్.,
 డిప్టీ క్లర్క్ శాస్త్ర కలీలు

శ్రీకృష్ణ భారతము.
 కవిరాజు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి కాశ్మీ గారిచే మూలానుసారముగా నుంధి శైలిని రచించబడినది. ఇందు నన్నయడల భారతమున లేని కథ లెన్నో గలవు.
 1 వ సంపుటము (ఆదిపర్వము) మొదల 8-0-0
 2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 8-0-0
 3 వ సంపుటము (విరాటోద్యోగములు) 8-0-0
 సోపేజీ కొనుపారే ధరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రా యల్ మైజా న్నవా కాగితము కాలికావైదు.
 పలయువారు:—మేనేజరు, కలాలతీ క్రస్తు,
 (1885-647) రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

Just What I Want!

THE PERFUME THAT CHARMING
F. Hussonallig & Co.
Orto paraisland
 51, China Bazaar, MADRAS.

హనుమాన్
బోరకు నబ్బు

 దీనియందు సుకీచి తుల్యములగు వస్తువులు చేరియున్నవి. చెల్లి సంబంధమును క్రమ, దురద, గడ్డి, పొడలు, మొదలగు, చక్కెర వ్యాధులు ఆల్యకృత్యకరముగా భాగగును, చర్మమునకు వ్యుచిత్రమును, నునుపును, నాణెమును ఇచ్చును, అన్నివోట్లను క్రమమునకు వోరకును. (పత్తి బిల్ల వై మాహనుమాన్ సుర్రు బాగ్రతగా గమనింపును.
 ఎస్. రంగనాథంకెట్టి అందు బ్రకర్, మదనాన్.
 సకల మేహకారక పాదసంహారిణి
 ఎట్టి పాదమైనను 8 సార్లు రాదికొనవో మాయమగు ను. గుణమివ్వనివో కృ. ర ఇంబం బుడ్డి 1-క కృ. 0-8-0.
 ఎస్. టి. చారిఅందు కంపెనీ,
 (586) సాహుకారులేట, మద్రాసు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1919-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 13-వ తేది

శనివారము

సంస్కరణపు వివరములు

జాయింట్ కమిటీ వారి సంపూర్ణ వివేకము, ఈవార మందిన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కలెక్షనల మూలమున వెల్లడియగుచున్నది. తంతివార్తల ద్వారా చేరిన వివరములకన్న దీనియందు దధిక మంతిగ గానింప కున్నది. సంస్కరణకు నున్న కొన్ని విషయములు మాత్రము స్పష్టపరచబడింది. భారతీయ జ్యోతిషశాస్త్రమున కిచ్చిన లక్షణము. వారిని సులీక్షితముగ జేయుట కధికారవర్గమువారు పూనుకొనవలయును భావము, మాంటుఫర్డ్ విజ్ఞాపనమున వలెనే జాయింట్ కమిటీ వారి సూచనల ఆందును గన్పట్టుచున్నది. ఈ భావము మూలాధారముగ నుంచుటచేతనే, సంస్కరణపు సూచనలు మిగుల సంకుచితముగ నున్నవి. ప్రతి అంతరమునందును సర్వరాధిపత్య కాలంకము లనేకములు గలుగుచున్నవి. మూలభావమునందే, జాయింట్ కమిటీవారికిని ప్రజలకును విస్తారము భేదము గలదు. అధికారివర్గమువారి కరీక్షకు ప్రజలు తాళింపజాలరాదు. కరీక్షావర్ధనము ననుసరించి, ప్రస్తుతసంస్కరణములు విస్తరింప జేయబడవచ్చును. అటులనే కలిపివేయబడవచ్చును; లేక తిగ్గించబడవచ్చును. ఇట్టి వరజోధనము, స్వయంసర్పము మాత్రమునకు విరుద్ధము. ప్రజల ఆర్థికారవమునకు ప్రతికూలము. సంస్కరణ ఫలితములను భారతీయ లోకదృక్పథమునుండి వీక్షింతురు. ప్రజల సౌఖ్యమే, వారి ముఖ్యాశయముగ నుండును. అధికారు లటుల గాక, కరిపాలనాసౌష్ఠవమున కెక్కుడు ప్రాముఖ్య మొసగుదురు. కరిపాలనావక్రము, గిరిగిరి బహిమిచున్నదా లేదా యనియే, వారు సాధారణముగ కనుగొందురు.

యంత్రగమనమువలన, ప్రజల కెట్టి యిబ్బందులుగలవో వరికించుటకు వారికంతగ ననిలేదు. ఒకరిది బాహ్యదృష్టి. మరొకరిది అంతర్దృష్టి. ఇట్టిస్థితిలో ఏవిధమోక్షము ననుసరించి, సంస్కరణాధిపత్యధిని వీక్షించవలెన? కరిజోధనలనుమాని, స్వకరిపాలనాసౌభర్యమునకు కాలవిమితిని నిర్ణయించి, ప్రజలకు స్వయంసర్పయాధికార మొసగినగాని, గమ్యస్థానమును భారతీయులు త్వరలో జేరుటకు వీలుండదు. అందుచే, రానున్న సంవత్సరములలో, ప్రజానాయకు లోకవంక చేజిక్కిన సంస్కరణములు దేశభ్యుదయమున కుపయోగపడునటుల కృషిసలుపుచు, పేరొకవంక దేశమునకు స్వయంసర్పయాధికారము చేకూరునటుల కృషిసలుపుట ధర్మమై యున్నది. స్వకరిపాలనాంతరములకు నిర్ణయించే బాధ్యత ప్రజలపై నుండవలయును. భారతీయు లీవిషయమై తిగింకొని నలుపునెడల మున్ముందే దధికారమునహించి లేబరుప్రభుత్వము క్రింద స్వయంసర్పయాధికారమును భారతవర్షము ములభముగ బడయగలదు. ఇందుకొరకై దేశ మెట్టి కార్యప్రణాళిక నవలంబించవలయునో, కాంగ్రెసు సభవారు దూర మాలోచించి నిర్ణయించవలయును. లోకమాన్య కిలకుగారు చెప్పినగరమునకు 17-వ తేదిన రానున్నారు. ప్రముఖులతో వీరివిషయ

మై కలసి యోచింతురు. లోకమాన్యకు ప్రజల కర్తవ్యమును నిర్ణయించి వెల్లడించు ననియు, కాంగ్రెసుసభ వా రిట్టిసూచనల నన్నిటిని విశాల బుద్ధితో యోచించి, కార్యచరమకూలమార్గములను వివరించెదరనియు, దేశ మెరుగుజారుచున్నది.

మితవాదులు ప్రత్యేక సభజరుకు నుమ్మర్తలగుచున్నను, సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు ప్రచురించిన ప్రకటనముబట్టి రాజ్యాంగ సంస్కరణములును, కంజాబు కల్లోలమును, ఆసభయందు ముఖ్యముగ వాలోచించబడునని, కనుగొనవచ్చును. ప్రజల కందరిని తల్లడింతజేసిన కంజాబు సంఘటనములు ఇకముందెన్నడును జరుగకుండ జేయుగల మార్గములను మితవాదు లాలోచించవలెనని, వారు గోరుచున్నారు. ఇట్టి పర్యవసానము చేపూరవలెననిన, జన్మస్వాతంత్ర్య పరిక్షణ మిప్పుడే శాసనమున పొందుపరచబడవలయును. అది లేనిచో, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము లభించి నపుడుగాని, రక్షణోపాయము గలుగదు. ప్రస్తుత సంస్కరణములలో కేంద్రప్రభుత్వ నిరంకుశత్వము నీలించియే యుండును. రాష్ట్రప్రభుత్వములందు, శాంతికిని న్యాయమునకును సంబంధించిన శాఖలు ప్రజలయధీనమునం నుండవు. అట్టికరి, కంజాబు దుష్ప్రీతి మరల ప్రబలకుండ, మితవాద సభవారి రెట్టి నివారణోపాయముల వాలోచించెనో చూడవలసియున్నది. కంజాబు కల్లోలము నొక యిభ్యువిషయముగ వాలోచించుటకు బూనిన మితవాదుల కార్యదీక్ష స్తుత్యము. కాని, తిగిన నివారణోపాయములను యోచించి, అవి సఫలమగునకు వెనుదీయక కృషిసలుపనియడల, వీరి క్రయత్నములు విరగ్ధకముగను. సంస్కరణముల కెట్టియో కష్టము వాటిల్లు నను సూచనో వీరి క్రయత్నములను సూచకుండుగ గాక యని కోరెదము.

జాయింట్ కమిటీవారి సూచనల ననుసరించి, గ్రామప్రజల కింకను అధిక మగు ప్రాతినిధ్య మొసగబడును. ప్రాతినిధ్యవిర్ణయము, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు విశవివేట్టబడినది. కాని, సాకు బలోపంఘనూచనలకు వీరు విస్తరింపజేయవచ్చును గాని, సంకుచితకరువ గూడదు. శాసనసభాసభ్యత్వము గోరువారు ఎన్నికప్రదేశమున నివసించి యుండవలెనను నిబంధన, సాకుబరోకమిటీవారిచే విధించబడినది. ఈనిబంధన, బొంబాయి, కంజాబు, మధ్యరాష్ట్రములకు మాత్రమే వర్తిం చునని, జాయింట్ కమిటీ సూచన దెబ్బపడుచున్నది. మద్రాసు రాష్ట్రమున కీ నిబంధన వర్తింప దనుట తేట తెల్లము. నూతన రాష్ట్రనిర్మాణము విషయమై నేమిచూర్పు గావించబడనో తంతివార్తలబట్టి తెలియలేదు. జాయింట్ కమిటీ సూచనలలో నిది స్పష్టముగ వివరింపబడినది. ఈమార్పు రాష్ట్రవాదుల కనుకూలముగ నున్నదనియే మాయాభిప్రాయము. నూతన రాష్ట్రనిర్మాణమునకు, శాసన సభవారి యభిప్రాయములను ముఖ్యముగ కనుగొనవలె నని జాయింట్ కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. ఇందువలన ఇబ్బందు లనేకములు లేక పోలేవి. కర్ణిసుగారీ యిబ్బందులను జాయింట్ కమిటీఎదుట వివరించియుండిరి. దీనినిబట్టి ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణమునకు, మదరాసు శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును గనుగొనవలసియుండును. ఆంధ్రసభ్యులుడప్పు, మిగిలినవా రాంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు సుముఖులుగ నుండురని కృషి యముగ తలంప వీలుండదు.

అట్టితరి, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమున కవకాశ మెక్కడనుండునను ప్రశ్న యుదయించవచ్చును. ఏభాషాభాగప్రతినిధు లయినను, వారిలో నధిక

మంఖ్యాకులు ప్రత్యేకరాష్ట్రమునవరము గోరుచో, వారికోర్కెను విచారించుటకు, ప్రత్యేక విచారణ సంఘమును ప్రభుత్వ కార్యదర్శి గారు నియమించవలెను. అంతియగాని, మొత్తపు శాసనసభలో నధిక సంఖ్యాకులు రాష్ట్రనిర్మాణమునకు ప్రతికూలముగ నున్నారను ఆక్షేపణ, విచారణసంఘ నిర్మాణమున కాలంకము కలిగించగూడదు, జాయింట్ కమిటీవారు స్పష్టపరచిరి. దీనిని బట్టి శాసనసభలోని ఆంధ్రప్రతినిధులు ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణము నేకీకరణముగ గోరుచో, కార్య సిద్ధి యగుచును వీరు గన్పట్టుచున్నది. ఆంధ్రదేశములో దాదాపుగ నందరును ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు సుముఖులుగ నున్నారని చెప్పవచ్చును. ఆంధ్రుల తమ ప్రతినిధుల నన్నికొనుటలో కమ బోరుకతతో మొంగవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకు సుముఖులుగ నుండి ఆంధ్రుల కోర్కెల నసంసిద్ధముగ వెల్లడింప గలవారే, తమ ప్రతినిధులుగ నుండునటుల ఆంధ్రుల చూడవలయును. లేని యెడల, ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము త్వరలో చేపూరుట కవకాశముండదు. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునకు తమ కక్షికాలిది కృషి సలిపేదరుని, అభ్యర్థులుగ నుండ గోరువారివద్దనుండి ముందే వాదనము దీసికొనుట ముఖ్యావసరమని స్పష్టమగుచున్నది.

మిగిలిన వివరముల గూర్చి విశేషమారము ప్రాముఖ్యమిలేదు. ఏలవన, ఇదివర కేతెదిన తంతి సమాచారముతో నవి పొందుపరచబడియే యున్నవి. వాణిజ్యస్వాతంత్ర్యముగూర్చి మాత్రము కొంచెము జెప్పవలసియున్నది. వాణిజ్యపు ఏర్పాటుగా వించుటకు, సామ్రాజ్యమందలి మిగిలిన భాగముల కెట్టి స్వాతంత్ర్యము గలదో, అట్టిస్వాతంత్ర్యమే హిందూ దేశమునకు గూడ నుండవలయునని, జాయింట్ కమిటీవారు సూచించుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, శాసన నిర్మాణసభయు నేకీకరించెడి విషయములలో, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సాధ్యమగువంతవరకు జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదనియు, సామ్రాజ్య శాధ్యతలకుభంగములు గుఱనితోచినపుడే వారు జోక్యము కలుగజేసికొనవలయు ననియు, సూచించబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారును, శాసన నిర్మాణసభయు నీవిషయమై తమిరుగ నేకీకరింతురని తలంపజాలము. అందుచే, అభినివేత రాజ్యముల కున్న స్వాతంత్ర్యము హిందూ దేశమున కీ విషయమై గలదనుట, అర్ధరహితము. ఇండియా ప్రభుత్వమున గూడ స్వపరిపాలనా బాధ్యత ప్రవేశపెట్టబడిన యెడల, ఈ సంస్కరణము దేశమున కెంతయో లాభకరముగ నుండెడిది. ఇండియా ప్రభుత్వమును బాధ్యతాయుతముగ జేయవలసిన యవసర మిప్పుడధిముగ వెల్లడియగుచున్నది. మే మిదివరకు చెలిపినటులు, భారతీయులు చేజిక్కిన సంస్కరణముల నుపయోగించుచు, త్వరలో గమ్యస్థానము జేరుటకై దృఢ ప్రయత్నముల గావించుని భావ్యము.

నెల్లూరు మ్యూనిసిపలు సంఘము.

ఈసంఘమువారి 19.8-19 సంవత్సరపు నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడినది. నివేదిక వత్సరమున కిది సభలు జరిగెను. వీటిలో రెండుసభలు నిర్ణీతసంఖ్య రాక నిలిపివేయబడెను. సభలకు హాజరగు సభ్యులసంఖ్యలో 100 కి 40 మంది అధికారులును, రిస్ మంది అనధికారులును ఉండిరి. ఈసంఖ్య గతవత్సరపు సంఖ్యకన్న నభివృద్ధి సూచకముగ నున్నది. అధికారసభ్యుల ఉపేక్ష

ప్రబలుటకు కారణమై యోగనుగొనుట భావ్యము. పన్నులను నిరూపణమునకు మునిసిపలు సంఘము నిర్బంధచర్యలకు విశేషముగ పాల్పడవలసి వచ్చెను. కాబట్టి భాగ, కన్నులవనూలన కాటంకము గలిగించియుండవచ్చును. పన్నుల వసూలు మొత్తముమీద సంతృప్తికరముగ నున్నటుల మునిసిపలు సంఘమువారు తలచుచున్నను, ప్రభుత్వమువారు రులులదలచుటలేక. ప్రభుత్వమువారిచేసిన ప్రత్యేకపుగ్రాంటులో, రూ. 40837 లు వ్యయముగాక నిలువయుండుట సంతృప్తికరముగ లేదు. ఇంకను బాగుచేయుటకు, మునిసిపలు సంఘమువారు 7,537 రూపాయలను వ్యయపరిచిరి. ఇంకను సభిరధనమును వ్యయపరిచినగాని, రోడ్లు బాగుపడవని, సంఘాధ్యక్షుడు గ్రహింపకపోలేదు. మునిసిపలు సంఘమువారి ఆదాయము మాత్రమిందకు చాలదని, వారు చెప్పుచు, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల నొసగవలయునని కోరిరి. ప్రభుత్వమువారు రిండకు జవాబు చెప్పలేక. మండలాధికారి మాత్రము, రోడ్లు బాగుగ లేవని తీవ్రముగ విమర్శించెను. మునిసిపలు సంఘమువారు మూడు బేషధశాలలను విరివలించుచున్నారు. విషజ్వరకారణమునకు వీరు పలికిన కృషి ప్రభుత్వ ప్రశంసకు పాత్రమయ్యెను. టీకాలఫలితములు అసంతృప్తికరముగ నున్నవి. ఇట్టి దుర్లభ రాజధానికంటెకును సామాన్యముగ నున్నది. విషజ్వరము బాగుగ వ్యాపించినను, ప్లేగుబాధ్యముమాత్రమం కురింపలేదు. 1000-కి 23 జననములుండగ, 59 మరణములుండెను ఇందకు కలరా, విషజ్వరముల వ్యాపకమే ముఖ్యకారణ మని తెలుకబడింది. జనమరణముల సంఖ్యబట్టి చూచిన ఆరోగ్యమెంతటి దుస్థితియందున్నదియో కనుగొనవచ్చును.

జననములు	మరణములు
1916-17	1006
1917-18	1070
1918-19	794
1916-17	1230
1917-18	1554
1918-19	1986

మునిసిపలు సంఘమువారు తమకున్న స్వల్పవరకాశముల నుపయోగించి, వ్యాధినివారణమునకు పాటుపడిరి. మునిసిపలు సంఘమువారికి సివేటిక వల్ల రాంతమున 71,377 రూపాయల ఋణము గలదు ఇర్రాబి య్యమును మునిసిపలు సంఘమువారు రూపాయికి 6 శేర్లు చొప్పున విక్రయించిరి. బీదప్రజల కి యేర్పాటు మిగుల లాభకరముగ నుండెనని తెలియుచున్నది. మునిసిపలు సేవకుల లాభము నిమిత్తమై ఆరంభింపబడిన సహకారసంఘము బాగుగ కనిచేయుచున్నందులకు సంతసింపవలసి యున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు
ఇండియాకత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:
"కాంగ్రెసు క్రమి:ధులందఱును, హిందూ దేశభక్తుడయియు కొరకైకవుడవడి పనిచేసిన చెప్పువచ్చును. వారందఱును నాలస్యముగ వచ్చిత్వరలో వెడలిపోయిరని, మాత్రము మాకు మనస్తాపముగ నున్నది. ఆంగ్ల దేశమున ఘోరమగు సంజాబుకథన మింకను క్రతిధ్వనింపవలసి యున్నది. ఇప్పుడేపుడే నిజము కొంచెముగ బయల్పడుచున్నది. బ్రిటిషు క్రజలు దౌర్జన్యమనిన నెంతటియసవ్యాము జూపుదురో, దేశమునందు సంచరించిన కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకు తెలిసియుండవచ్చును. హిందూ దేశపు ప్రముఖ లీదేశమునకు రాయబారులుగ తరుచుగ వచ్చుచుండుట యవసరము. దివాను మాధవ రావువంటి రాజనీతిజ్ఞులను, బిసెనచంద్ర పాలువంటి వక్తలను, తిలకు, కేల్కర్లుగార్ల వంటి రాజనీతి

చతురులను లేఖరులను, డాక్టరు వళ్ళ, మహాత్మా వంటి శాస్త్రజ్ఞులను, మాదేశమున కింకను బంపును. హిందూ దేశపు స్వాతంత్ర్య మందిరము త్వరలో నిర్మించబడు ననుటకు సందియము లేదు."

విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి విశాలభావము.
విన్నటిదికము, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు, ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలి తిరిగివచ్చిన రాయబారుల కందరికీ గలిపి విందుజేసిరి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులని గాని, మితవాదులు అతిసాదులు గాని భేదమెంచక, ఎల్లర నాహ్వానించిన, విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి విశాలభావము ప్రశంసాపాత్రము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములను జయపదముగ కొనసాగించుటలో, అన్ని వక్షులులవారి తోడ్పాటును గైకొని విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు పనిజేయులరని, క్రస్తుత సూచనలు చెప్పకయే జెప్పుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక సారస్వతానుబంధము

సాధ్యమైనంత శీఘ్రముగా వారమున కొక పర్యాయము ఆంధ్రపత్రికకు సంబంధించి సారస్వతానుబంధ (Literary Supplement) మొకటి క్రకటిండుట కుద్దేశించబడినది. వాఙ్మయధురంధరులందఱును సానుక్రోశపూర్వకముగ అందునకనువగు వ్యాసములను పద్యములను పదములను పాటలను కథలను విమర్శలను ఇచ్చుటయిదియై వ్రాసి కంపుటకు ప్రార్థితులు. విలేఖనలకు యధోదితమైన ప్రతిఫల మిచ్చుటకు కూడ కర్తవ్యంబునది. క్రతిఫలాపేక్ష గలవా రా విషయమై వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. విద్యాధికు లందఱును తోడ్పడి యీ యభినవోద్యమమును జయపదముగ జరకజేర్చుటకు పత్రికాధిపతి.

పుత్తంతుములు

క.తివారలు:— బొంబాయి నండి లండనుకు పూర్తిరేలు ఆరుకోజులు; లండను నండి బొంబాయికి, పూర్తిరేలు రెండుకోజులు.
మితవాద సభ:— యావద్భారతమితవాదసభ యానెల 28-29 తేదీలకు 55 శివస్వామయ్యగారి ఆధ్వర్యక్రందకలకత్తానగరమున జరుగును.
బొంబాయి పెంపు:— 55 శాస్త్రజ్ఞులగారి స్థాపనకు పునఃప్రేరణగానుకూర్చాడు సి. వి. ఇ. గారు బొంబాయి పెంపుగా నియమింపబడిరి.
కరాచిలో విషజ్వరము:— కరాచిలో విషజ్వరము తీవ్రముగా నున్నది క్రందట వారమున 24 గురు చనిపోయిరి. వ్యాధిగ్రుణ వరణములు పెచ్చుచున్నవి.
దౌర్జన్యము:— సింధులో ఈడు కంపెనీవారి యొద్ద నుద్యోగిగా నున్న చక్రవర్తి ఆకుంతరు యజమానుడు ఈడు గారిని కొట్టి గాయపరిచినందుల కిది 18 నెలలు కఠింక విధింపబడినది.
గవర్నరుగారి రా:— బొంబాయి గవర్నరుగారును ప్రత్యేగారును జనవరినెల 5 తేదీకి కరాచికి వెళ్లి 7 తేదీ వరకు నడచునండి కొన్ని కట్టవలయు కంఠస్థాపనము గావించెదరు.
కరాచిలో సంధి పుక్కినములు:— ఆదివారమునాడు రీదల కన్నదానము, శేవాలయములలో ప్రార్థనలు, ఊరేగింపులున్నవని జరుగును. వీహలంకారము బాణసంచాకూడ జరుగను మంగళవారమునాటి బాణసంచా కాల్పులగును.

దుర్మితి:— కలకత్తాలో కేసు అనుసరిభార్య తన చెల్లెలిని కృత్రిమార్పత్రియందు నిశుమితింతులకు ఆమెకు మూడునెలలు విడిచెనును 201 జూలైనామున విధింపబడినది. ఆమె హైకోర్టున ఆపింబడియుగా బామియినది విడుదలజేసిరి.

12-6 తేదీ సాంకలము కోల్కత్తా:— ప్రభువుగారి యాజమాన్యమున కలకత్తా నుండి ప్రభుత్వ ముడిర. జరిగినదిలో సాంకెలిక పాతకాలా సంఖ్యలును ఆపాతకాలకు ప్రశాసనాధికారి నిర్వహింపకలెం గాని ప్రభుత్వ సంస్థాపనగా కూడవలదు చేసిరి రిపోర్టు సంగీకరించిరి.

దెమో, కాటు అనుపేసన ఆలహాబాద్ లో నోకూరన:— ఆంగ్లదేశకత్రిక ప్రకటింపబడుచుండును. ఒక లిమిటెడ్ కంపెనీ వారు దాని నిర్వహించెదరు. ఇండియా డెమో, కాటు కని చేయుచుండి క్యాబులార్ పెచ్చుగాను "ప్లీ రమకు" దరఖాస్తుజేట్టిరి.

రాజకుటుంబమున వివాహము:— ఆంగ్లగు సంస్థానపు శ్రీ సవాలు మదనరాజదేవు గారిని రాజపురా రాజమూర్తి కుం. ఈ నెల 1-6 తేదీ వివాహము జరిగినది. పాటియాలా బోల్కూరు, జలకరు మహారాజులు పెచ్చును ది సాన్యాశ్రమ శ్రీలకు పురుషులగుచున్నది. పట్టణము వాడుగా సంకరింపబడినది.

సంధ్యుత్సవములు, మహమ్మదీయబాహు:— సంధి పుక్కినములలో కల్పించుకొనెదరని మహమ్మదీయ బాహున వారి కలిసండుట ఆకుంతరి బడెనుకూడ నిర్బంధింప గూడదు. అట్లు నిర్బంధించుట నక సంబంధమును సక్రమ మగునని మగరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సంఘ కార్యద్య విద్యా కాళా దైర్ఘ్యకు వ్రాసెను.

సంధ్యుత్సవములు వలదను కలకత్తాలో నిన్నుమధ్యాహ్నము:— రెండుసభలు జరిగినవి. హిందువులు మహమ్మదీయము నాలయండి సభలకేరి. కాటెఫెలు పుచ్చ ఇ కకు నిర్ణయింపబడలేదు గావున, కుంబాలుందరి ఆశ్వాతమునకు తిరిగి పునఃపాముజరగలేదు గావునకు సంధ్యుత్సవము లందు పాల్గొనరాదను అనేకమంది యువస్వనింది.

భవిష్య మౌరాలము కేసు:— నుందూబాగారు చెల్లించిర ధరావతు రు 1500 లను కొరతంబునాను పశువును కొనెను. అతడు అలహాబాద్ హైకోర్టులో ఆపింబడినది. మౌరాలమున వ్యాపకుల నొనివియమునిదనము ముకుటే ధరావతును పశువునుకొనుటయం దవ్యామును లేవని హైకోర్టుగారు ఆపింబడి త్రోవజేసిరి.

లాహోరు సంధిపుక్కినములు:— వీహారు లరచ్చులకును, కైల్వేకారుకూడ వీహాలంకారములకు ఏర్పాటుచేయును న్నాడు 15 తేదీకి కరకీషికలలో నూరేగింపు జరుగును. 16-6 తేదీనికూడ జరుగును. బాణసంచాకూడ నుండవచ్చును. ఒకక్రంధము హిందీ, గురుకుభి భాషలలో మౌరాలమునది. లక్కు పగులు నైరఖలకు విద్యార్థులకు పంచివెట్టబడును. ఆదివారమునాడు ప్రార్థనలుజరుగును.

కరాచిలో నుమోనియా ఇన్ఫ్లు కంబాధ్యరములు:— చాల విషయమున్నది. కోకులకు తిగియుపకాంతి కేయును కోగము వ్యాపింపకండ్ తే నుండు కొన్నియేర్పాటు లొనంపబడినవి. ఈవిషయమున మదిరకుగ తనిచేయుటకు కి గురు దాక్టరులు ఆంగీకరించిరి. 50 గురు వలంటియునుకూడ కోగులకుతగిన నదుసాయకుల కోసరింపవచ్చిరి. చుండుబట్ట మొదలగువానిని కంచివెట్టుటకు రూ 10,000 లు కమాలైనవి.

బొంబాయి కానకసభ:— కుగ్రపు కంపెనులు మున్నగు బాదములకు గూర్చిర చట్టము 10 తేదీని జరిగినదిలో సామోదింపబడినది. కృత్రిమార్పత్రియందు నిశుమితింతుల వారిని హెచ్చుతగిరము నిమ్మచట్ట ముపసంఘమునకు పంపబడినది. గ్రామపంచాయతుల చట్టముచేర్చింపబడినది. జూలై నెలలో రాష్ట్రమున కంఠటికిరి 55 గురు మాత్రమే రాజకీయ శిరములకుగాన కావాగ్యమామం దున్నారని దొరకమున వారు తెలిసిరి.

జూయింటు కమిటీ నివేదికను

6 వ పాదము:- ప్రభుత్వవిధానము క్రింద వివరించిన రీతిని జరుపుచుండవలెను. ప్రత్యేకకాళాభివృద్ధి, ఆకాళము సంబంధించిన విషయములను గురించి తీర్మానించినందులకును, విషయములను ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినందులకును సమయములందు గవర్నరుగారి యాజమన్యము క్రింద కార్యవిధానకసంఘ సభ్యులు, మంత్రులు లిసి చట్టముపద్ధతి అనుసరించు తెలివితేలి ముఖ్యము గట్టిగా అతిగ్రహించుచు నున్నారు. అట్టిచట్టజరిగినప్పుడు, చట్టమున విషయము ప్రభావము త్రవ్వకుండు చేర్పులేనా లేక ప్రభుత్వము త్రవ్వకుండు చేర్పు

కామ రాజు హనుమంత రావుగారు,
ధర్మసాధన సంపాదకుడు, కాకితాడ, గోదావరి జిల్లా.

హంటరు సంఘము

శుక్ర వారము.

జనవరి 12:-- గుజరతువాలా, కటిరా... జనవరి 12:-- గుజరతువాలా, కటిరా... జనవరి 12:-- గుజరతువాలా, కటిరా...

కెప్టెను ఇవింగుగారు

హంటరు ప్రభుత్వము ప్రకటించిన సాక్షి యిట్లు చెప్పి... హంటరు ప్రభుత్వము ప్రకటించిన సాక్షి యిట్లు చెప్పి...

కెప్టెను మార్బుర్గుగారు.

కెప్టెను మార్బుర్గుగారు కరువాక సాక్షిమిచ్చిరి. హంటరు ప్రభుత్వము ప్రకటించిన సాక్షి యిట్లు చెప్పి... హంటరు ప్రభుత్వము ప్రకటించిన సాక్షి యిట్లు చెప్పి...

కాంగ్రెసు సమరము.

కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము. కాంగ్రెసు సమరము.

స్థానికాది వార్తలు

(0)

యోధాభటులు:-- ధనసహాయము పొందని యోధాభటులు... యోధాభటులు:-- ధనసహాయము పొందని యోధాభటులు...

జగన్నాథస్వామి:-- బ్రహ్మచారి రామకృష్ణాచార్య... జగన్నాథస్వామి:-- బ్రహ్మచారి రామకృష్ణాచార్య...

తంత్రీవార్తలు:-- చెన్నపురి, కాక్ ప్రాన్సిప్సోగ్రు... తంత్రీవార్తలు:-- చెన్నపురి, కాక్ ప్రాన్సిప్సోగ్రు...

జేటీయూప్రార్థన సమాజము:-- కేతు (ఆదివారము)... జేటీయూప్రార్థన సమాజము:-- కేతు (ఆదివారము)...

నిమ్మజాతులకు విద్యార్థివేతనము:-- ఇటీవల విద్యార్థి... నిమ్మజాతులకు విద్యార్థివేతనము:-- ఇటీవల విద్యార్థి...

కాక్ ప్రాన్సిప్సోగ్రు సర్కస్:-- నిమ్మరాత్రి ప్రార్థన... కాక్ ప్రాన్సిప్సోగ్రు సర్కస్:-- నిమ్మరాత్రి ప్రార్థన...

కొత్తపై వెక్కిరించు నాకియ్య నెంకయో మచ్చి... కొత్తపై వెక్కిరించు నాకియ్య నెంకయో మచ్చి...

చెన్నపురి ఆంధ్రనభవారు 1919 డిసెంబరు 14 వ ఆదివారం 5-30 గంటలకు

ప్రమీల నాటకమును విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శన మొనరింతురు.

తిరు. తి. డి. ము. కోర్టులో 1919 సం॥ రం స్టాల్ 1766

వాది:-- కె. అబ్దుల్ రహమాన్. (1946) ప్రతివాది:-- మల్లారావు బంగారయ్య.

మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అస్సూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.

మానేజరు:-- ఆర్. పాటర్ నెస్ బ్రదర్స్.

5 కోట్ల రూపాయలకు పైగా మూలధనమున్నది.

రూ॥ 13,34,03,788 లు చెల్లించినవలసిన భీమాలు

రూ॥ 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు పైగా యంతరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలియుగ నుండవలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును.

Apply to:-- F. E. Vaid, Branch Secretary, Orienta Assurance Building, Post Box No. 8, Madras.

లెట్టులవిషయము

కోనకపాళన, డిశంబరు 8:-జర్మనులు చాలసామగ్రిలను 50 రైలుయొజ్జలను కందలకొలిపి రైలుపైలను 40 పిరంగులను విమానములను కదిలి పారిపోయిరి. తూర్పులూ వియాలో బోల్షివిక్కులు తరచుతరచులెట్టులు ప్రకటించిరి.

అమెరికా ప్రతినిధులు.

పారిసు, డిశంబరు 9:-నేటిరాత్రి అమెరికా ప్రతినిధులు వెర్దుట నిశ్చయము. వారి ప్రజలు జరిగినది తెలుసుకొని నిర్ధారణ చేసుకొనినది గాని తెలుసుకొని ప్రాంతియలయ్యలను కలిగిదిగాను. ఇవిమొదట పారిసు నగరమున రాయబారాల సమావేశము జరుగునని తోచుచున్నదిని పోల్కాగారు నడిపిరి.

బకకుట్ర

వాషింగ్టను, డిశంబరు 9:-కరాంచాయను మెక్సికో అతివాదులను కిష్టమునకు కలిగించుటకు ప్రయత్నించిరి. అక్టోబరు నెల 15 వ తేదీన మెక్సికో నగరమున వారు సభ చేసి తీర్మానములు చేసిరి. ఆ తీర్మానములను కట్రు వెల్లడియైనది. నవంబరు నెలలో గొప్ప సమైక్య కట్టుకు 1 లక్ష 75 వేల తూర్పులను కలిపి కేవలము పట్టుకొనుటకును కొంతకంటే క్రొత్త ప్రభుత్వము నేర్పరుచుటకును వాదనోన్మందిరి విప్లవము కొనసాగి 1849 లో అమెరికా రాక్రమించిన సహద్దు రాష్ట్రములను మెక్సికోవారికి బహుమానముగా నియ్యటకు వారంగిరించినది నేటికంటే పెట్టుకొనుట ప్రవేదింబు విల్లును గారికి తెలియవరదెను.

కురాను రాజ్యాంగ కథ.

పారిసు, డిశంబరు 8:-నేడు కురాను రాజ్యాంగకథ జరిగినది. 1871 న సంవత్సరమున కేవల రాజులని అల్పములో రైలురాష్ట్రముల ప్రతి స్థలమున కట్టుకునే అధికారమును విడిచివేసినది. ఆ రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు 1875 మెక్సికో గారును ఉండిరిని అచ్చటించిరి.

మొత్తమందలి దాడి.

లండను, డిశంబరు 8:-జర్మనులేమియును తేజుకాల కుగానమిత్రవలె వా కేమిచేసినను చేతుగలరని నోస్పినిడి తేజు జర్మను వారకను వారు తప్పించుకొను ఉకు తప్పినవన్నామిది యని డెయిలీ మెయిలు కతిక వ్రాసినది.

బొగ్గును నిలువ చేయుట

వాషింగ్టను, డిశంబరు 9:-బొగ్గుతయము కల్గించుటకు చాల కట్టుదిట్టములు చేయుచును. వీధులలో తీవ్రములు కల్గించుచును. యంత్రకాలలలోను దుకాణములలోను మితి పర్చుచును. కష్టములకాలలలో చాలవలె మూడు దినములకంటే పొచ్చుగా పని జరుగనూడదు. ఎంత్యక్తులై త్వల పని కల్గించుచును. వాడుకకాలలలో రాత్రి 7 మొదలు 11 వరకు మూతమె వేసవలలు తెలుపవలెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు కచ్చేరీలో తీవ్రములను నిలిపి తేజువలెనని ప్రకటించుచును.

అనామవాచా మ్యూనిసిపాలిటీ:- సంధిపుక్కిరములకు 8000 లకు వ్యయపరచవలె నని చేయబడిన తీర్మానమున కర్దుపరచి సంధిపుక్కిరములకు చేయగూడదని మరొక సభలో మ్యూనిసిపాలిటీవారు తీర్మానించిరి.

కరణనాయకుల గవల తలలకుట:- బర్మాలో యశాంగ గ్రంథములలో 8-తేదీన కంటులతేది 14 తొట్టుల పూర్తిగా తగులుచును. ఒకనాడు అగ్రాక్షతగా చుట్టకొచ్చుట వలన నీ ప్రమాదము కలిగినది. చాలమంది మాలీలకు ప్రబలమైన అపాయము కలిగినది, ముగ్గురు చనిపోయిరి.

పాటలు విమానము:- విమానము రంగునుండి బయలుదేరినప్పుడు పిచ్చుకారాని విరుగుటచే మోత్యులలో దిగవలసి కచ్చిగది. విమానము 8 వ తేదీన మోత్యులకు వచ్చి నపుడు చూచుటకు ప్రజలలో కలిగిన నమ్మదములను చాలమందికి వెట్టులు కలిగినది. ఇద్దరు చనిపోయిరి. ఒకమనలివాని చెయ్యివిరిగినది. జమ్మానాక్షబువారు పాటలుగారికి 850 ల నిచ్చిరి.

రమ్యా శ్రైవీలు.

లండను, డిశంబరు 9:-రమ్యాగారు (రిటైరు పాత) ల కళా నాటక కుగటండ్ల హామీ 100 వంద రమ్యావారి పట్టి యుండిరిని చర్చులుగారు నడిపిరి.

యూ డెండిలి కేసు:- చానిసు త్త్యక్తి పంజామువారు తీర్మానించుచును యూ డెండిలి నేను బాధిపతుల దని ఎప్రోవయా కొంతకాలము సన్నతీసంబంధములు కలిగిరి. తీర్మానింబు నేను మిత్రమండలివారే తగ్గింపగలరు. ఎప్రోవయావారు కొన్ని నేల ఆ యధులులకు వశపరుచుకొని రని ప్రతిబంధుగారు నడిపిరి.

వర్ణంపు లితి

లండను, డిశంబరు 9:-ఈ నెల 2 వ తేదీన చర్చిలుగారు చేసిన ప్రకటనలకు అడియరు కీకోనెలుగారు మైమ్మపత్రికకు వ్రాసి. చర్చిలుగారి మీద వావాచనీ కట్టకరి చారమును రాబట్టుటకు త్త్యక్తిగము వశపరచేసి చని తీరావలెగారు వ్రాసిరి.

క్లెమెంకోగారు లండనున కేకుట.

పారిసు, డిశంబరు 9:- అక్కినమవ్యను గూర్చి లావాదు బాధి గారితోడను కిక్కినవారితోడను ఆలోచించే యుటకు క్లెమెంకోగారు కేవటికోజున లండనున కేగవరని తెలుపబడినది.

బ్రిటనులో విప్లవము.

లండను, డిశంబరు 9:- పార్లమెంటు పరిపాలనకు కర్దుకరిచి చుట్టు పోయియు విధానమును తెచ్చి వెట్టుటకు కొందరు కట్ర ప్రభువులన్నా రని చూడకొకటి తెలియును. వారిలో కొందరు విశేషములు విశేషములనుండి ఒకరికి పొచ్చువచ్చియున్న మైసి. ఇతరుల విషయమున ఆచూకముగా నున్నది పార్లమెంటు సభలో జయముగారు నడిపిరి.

రైల్వేవిషయము

లండను, డిశంబరు 8:-నర్ ఎక్ గడ్డెనుగారు పార్లమెంటు సభలో బట్టు విసిరింది. ప్రభుత్వమువారి పరిశీలనకు కేంద్ర తీర్మానమున్న గురూనిగూర్చి వెట్టులు బోర్డువారాలోంచి తెదరు. సమాధానము లోనిచో కేసుబోర్డువారాలోంచి తెదరు. జనవరి 1-వ తేదీన ఆలోచనలను చేర్చవలెను.

అప్రోలియకు విమానముపై దెబ్బలు:- కెప్టెనురాను స్మితు గారు దక్షిణ అప్రోలియలో దానియకట్టమున యానెల 10 వ తేదీ సురక్షితముగా దిగిన ముగ్గురు. సరికి 11 వ తేదీ చుట్టాన్నాను కరింతవార్త వచ్చినది.

జమిందారుల ప్రాతినిధ్యము:- సంస్కరణము లకు ఆలోచి కచ్చిర వంగ రాష్ట్రమున సభలోని కష్టములంభయితున్న వారికి ద్విగుణముకు. చూచుకొనే ప్రతినిధుల సంఖ్య 7 రెట్లును పాశ్చాత్య ప్రతినిధుల సంఖ్య 8 రెట్లును పోచ్చును గాని జమిందారుల ప్రతినిధుల సంఖ్య ఏమియును పోచ్చునగాన రాజప్రతినిధిగారు కలకత్తానగరమునకు వచ్చినపుడు జమిందారుల ప్రతినిధులు వారినికొచ్చి తునియమును తెలుపవలెనని కాసింబువారు మహారాజాగారు ప్రకటించిరి.

గ్రంథస్వీకారము

కీపి ఆంజనేయులగారిచే రచించబడిన భర్తృతర చరిత్రము గ్రంథము ముద్రపడినది. భర్తృతరపు పూర్వగాథలు పిమ్మట చారిత్రిక విషయములు, నైతిక విషయములు, జులవీరినము, కట్టడములు, వివిధసంఘములు, సమాజములు, అందలి ప్రసిద్ధపురుషులు, మొదలగు ముఖ్యవిషయముల నేనుములు వివరింపబడినవి. గ్రంథము ముద్రపైలిలో వ్రాచుబడిన చుట్టుల కింపునున్నది. ఆంజనేయు మండలముందలి ప్రతిగ్రామమునకును, ఇట్టి చరిత్రము తెలుగునాలో మండలచారిత్రికము గనుగొనుట కెంతోమీ తోడ్పడును. ఆంజనేయులు గారు త్రొక్కినమార్గము ఆంధ్రులకెల్లరకు మార్గదర్శకముగ నుండునని విశ్వసించెదము. ఈ గ్రంథము భర్తృతరమునందలి విజ్ఞానలికా గ్రంథముల వారిచే ప్రచురింపబడినది.

ఇటలీ అల్పములు

రోమ, డిశంబరు 7:- డిశంబరు 8 తేదీనకు మాంటు యాలో జరిగిన అల్లకల వివరములను ప్రకటించుట కను తింపబడినది. ఆ అల్లకలలో 81 గురు చనిపోయిరి. 50 గురుకు వెట్టులు కలిగిరి. ఇట్లేనే కాల్పులకు చెయ్యి కెట్టులు కలిగి మొదలగు వాటిని పొందుచేయుట కింకములేమండెను. ఇప్పుడు నగరమునకును మైకులు కాపు వెట్టుబడిరి.

అసెంబ్లీ రాష్ట్రములు, మెక్సికో

వాష్టింగ్టను, డిశంబరు 8:- మెక్సికో ఫెల్లుగా గురు పొడించుచున్న తీర్మానములకి విశేషము సంబంధములకు చాలవలె కలిగించునదిగ నుండగలదను ప్రవేదింబు విల్లును గారు విశేషవ్యవహార నిర్ణయకాళవారి కొక తేఖడు వ్రాసిరి.

బ్రిటిషు దీవులగనులు.

లండను, డిశంబరు 9:- నేలబాగ్గు కలలను వాతీయ చేతులయినను ఆంజోన కేసు లండనునగరం దా రంధ్రముయ్యను. భావముగారి యాజమాన్యమున వెద్ద కథ నమానేక మయ్యెను. కార్మిక నాయకులందఱు సభకు బోయిరి. ఆంగల కనుగుణముగ లగిన బానిసములు చేసి అధికారమున కిట్ కమిటీల కేతులనీనదకును ఆంగ్ల మో దెర్చుకు గావోరీ రాష్ట్రము వశపరచింది. అందఱువారి నేగ్రేరీయగు నంగీరందిరి.

అమెరికా నౌకల ముదింపు.

లండను, డిశంబరు 7:- వానికా కార్యదర్శి పంపిన రిపోర్టుగా కేంద్ర యంత్రములో అమెరికా నౌకలయిన అర్చు 29520 లక్షల డోలరులు. కాంబున సమాద్రయం దొక వెద్ద వానికాదళము నేలొట్టు చేయుటకు నూడ నలహ లం పుచును.

కురానువారి ఫేబరుసభ

పారిసు, డిశంబరు 8:- కేవటికేవలకథ చాల యుత్సాహారముగ నుండును. 24 గురు అల్పాటియ ప్రతినిధులు సభా వ్యవహార గూర్చుచును. ప్రభుత్వము వారికరపున క్లెమెంకో గారు వారి వాదించెదరు.

బ్రిటిషు ప్రేమ యూనియనుల కాంగ్రెసు.

లండను, డిశంబరు 9:- లండనులో జరిగిన ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసునకు 50 లక్షలనుండి కార్మికులకరపున 750 గురు ప్రతినిధులవచ్చిరి. జి. హెచ్. భావముగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. బొగ్గుగనులను వాతీయ చేతులయిన నకుయకు, క్షేత్రవరి నెల లో మైమలు కాంగ్రెసును జరిపించవల యు ననుచును, నేల బొగ్గు కుమనులలోని ఎక్కువకుండి నపుడు వెట్టిక ప్రకారము గవర్నమెంటువారు తగిన కానరములను చేతున్న వారి నేరితి నట్లుచేయున బలకంతము వెట్టికకో నిర్ణయించవలయు ననుచు నొకటి రాష్ట్రము చేయబడినది.

జూను 80 వ తేదీకో నంక మైన సంవత్సరములోనుల అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు 70,740,000,000 డోలరుల విలువగల వస్తువుల నెరుచుతిచేసినవి. వీటిలో 4,68,40,00,000 డోలరుల వస్తువులు యూరపుక కంపబడినవి. 2,29,10,000,000 డోలరుల వస్తువులు ఆసియా కంపబడినవి, దిగుమతుల విలువ నుమారు 8,08,50,100,000 డోలరులు.

సిన్ను ఫెయిరు క్రొర్యములు

లండను, డిశంబరు 9:- సిన్ను ఫెయిరులను చేయుచున్న క్రొర్యములనుగూర్చి రిపోర్టులింకున కచ్చుచున్నది. వీనులికు నుండినయ్యుచున్న మెయిలులకి రాష్ట్రాట్టులోనిక పోవుట్టు చేయబడినది. వాని అద్వైతమునకు రెయిలు కట్టుకొనినది యుండిపోయెను. చాలసేపటికరకును కిక్కిన బంధేయము వారని నకురకుండ నయ్యెను కొంతమందిసామంధ్యములకిచ్చి నో రాష్ట్రకర్తలను పోలిను బాంకీయులను మట్టకొందిరి. చాలసేపు పోరాడంబడినదెనుక పోలినువారు విజృంభించిరి.

అనామ్యుజీమనాధికతి చుట్టె భారీభామిలో మూడువ్యయ అచ్చులుగారు సంధ్యుత్సవములను జరిపించవలసివచ్చియో, తరున్నేపిరుల నట్లుచేతు నున్నపాంపకులనీ నదీయను 8 వ అనుచరుల కుట్టువు నంపెను.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Mines Nationalisation in U. K.

LONDON, December 9. A Coal Mines Nationalisation campaign was to-day opened at a public meeting in London, at which Mr. Thomas presided and at which leading labourmen were present. A resolution was moved by Mr. Arthur Henderson, and unanimously carried, calling upon the Government to legislate accordingly and vest control in the Coal Commission.

U. K. Trade Union Congress. Resolutions Passed.

LONDON, December 9. The Trade Union Congress in London, which is attended by 150 delegates representing five million workers, J. H. Thomas presiding has passed a unanimous resolution in favour of a propaganda campaign for the nationalisation of coal mines and the holding of a special Congress in February, to decide the form of action to compel Government to carry out recommendations contained in the majority Report of the Coal Commission, if the recommendations are not by that time enacted.

U. K. Trade Analysis. Satisfactory Exports.

LONDON, December 9. Replying to Mr. Arthur Samuel, Mr. Auckland Geddes said it was roughly estimated that the excess of value of imports over exports in the United Kingdom for eleven months of 1919 was set off to the extent of three-fourths by British shipping, bunker coal and interest on investments abroad. Exports were increasing satisfactorily and the quantity of luxuries being imported were very well.

To Australia By Air. Names of Fliers.

LONDON, December 9. In order to win the prize, Capt. Ross Smith must arrive in Australia by December 11th. Newspapers are giving prominence to his magnificent achievement in arriving in Delahou November 25th. Smith had flown for 25 hours during the preceding three days, and had covered 6000 miles in two days. These superb performances, the papers state, have opened up a new era in world communication. Other fliers "enroute" for Australia are Matthews who was last reported in Vienna on October 22nd, "Wilkesonia Blackburn" Kangaroo who was reported at Boca Bay on December 5th and Howell on his "Martineyco" who was reported at Pisa on December 4th.

Government Control of Railways. Geddes' Statement.

LONDON, December 9. In the House of Commons at question time, in connection with the new Railway Committee, Sir Eric Geddes stated that apart from present negotiations between Government and Railwaymen questions with regard to wages and conditions of service would, during Governmental control of Railways, be dealt with by the Central Board, consisting of five Railway Managers and five "Trade Unionists," the latter comprising three Representatives of Northern Union of Railway men and two representatives of Locomotive Engineers' Society. Failing agreement, the question would be referred to the National Wages Board, consisting of four Railway men. The Union concerned agreed that strikes should not occur in this connection until a month after the question had been referred to the National Wages Board. The present Railway Executive would probably be abolished on January 1st, upon which an Advisory Committee would be established, comprising twelve General Managers and four workers representatives to administer the railways under the Ministry of Transport Act.

O'Connell and Churchill. Pending Lawsuit.

LONDON, December 9. Mr. O'Connell has sent a letter to the "Times" repudiating Mr. Churchill's statement on December 2nd and declaring that he has resigned his Commission to take his matter into the courts against Mr. Churchill, with a view to obtaining reparation.

Civil Aviation on Imperial air Routes. Report of the Advisory Committee.

LONDON, December 9. The Report of the Advisory Committee on civil aviation on the imperial air routes, and speeding up of inter-imperial communications, unhesitatingly decides that the initial route should be between Great Britain and India and ultimately from India to Australia. The Report heretofore recommends the development of the route from Egypt to India. It considers that Imperial routes will be best developed by private enterprise backed by State assistance, which the latter should consist of provision of meteorological and wireless services and air ports, including sheds for running purposes. The necessity of additional expenditure on development of air ports will be determined by experience. The report recommends that one of the surplus material of the Air Force should be distributed gratis in Great Britain and Colonies, and the prohibition of civil aviation in Egypt and India should be removed.

Army Commissions. To Rankers.

LONDON, December 9. Replying to a Deputation, Mr. Churchill agreed to the principle of definitely assigning certain number of Army Commissions to Rankers.

Chance of the Allies.

LONDON, December 9. The "Daily Mail" learns from Berlin that M. Noske interviewed concerning the advance of the Allies, after a preliminary bluster, declared that the Allies could do as they pleased as Germany did not possess the means of resistance. The statement is regarded as merely an effort on the part of the Government to save its face.

Revolutionary Propaganda in Britain.

LONDON, December 9. In the House of Commons at question time, Mr. Baird said that the Home Secretary was aware that certain persons were at present carrying on revolutionary propaganda in Britain, with the object of abolishing Parliamentary Government and establishing Government on the lines of the Russian Soviet system. Some of these concerned were of foreign origin. In one case money was brought from abroad, while in others there was suspicion of that being done. The total amount was probably not large. Information regarding British sub-scribers was not sufficiently complete to justify its publication.

Imperial Mineral Resources Bureau.

LONDON, December 9. Sir Richard Reidmyle, who is resigning his post as Chief Inspector of Mines, will devote himself entirely to the work of the Imperial Mineral Resources Bureau.

German Army Organisation for Offensive Purposes.

Mr. Churchill says no Information Received.

LONDON, December 9. In the House of Commons to-day, Mr. Churchill said that he had received no information showing that Germany was making efforts to organise an army for offensive purposes. All the evidence went to show that the regular Army was being reduced in accordance with peace terms. The Regular Army of Defence Force was at its maximum in August 1919, when it was estimated at five hundred thousand. Its present strength was estimated at 390,000 men and under twenty thousand were to be reduced to two hundred thousand. Mr. Churchill stated that in addition there were seventy thousand mobile armed constabulary distributed among larger towns. There were also civic guards who had agreed to serve in the event of serious local disturbances. The Peace Conference was at present considering the question of these organisations.

Russia

O'Grady Litvinoff Conference. Prospect Gloomy.

LONDON, December 9. COPENHAGEN.—A British official source states that the prospect of a successful termination to the O'Grady Litvinoff Conference, on exchange and repatriation of prisoners is very gloomy. This is due to the Soviet's extensive demands.

Bolshevik Reverses.

LONDON, December 8. Latest telegrams from Russia state that in North Russia, on the Dwina front, Bolshevik positions have been attacked and carried East of the Dwina. On the Finiga front, the Russians captured the Bolshevik garrisons around the confluence of Finiga and Ula rivers. On Pechora front the Russian troops advancing southwards have arrived within thirty miles of Chirdin. In west Russia the Russian Anti-German forces, Northwest of Muravovo, the right of Lettish troops advancing from Riga have established contact with the left of those from Libau. On Anti-Bolshevik front there has been no change. In South Russia with Denikin's Caucasian army, General Wrangel's cavalry have turned the left of the Reds attacking Taurin and caused them to withdraw Northwards. The Cossack cavalry in Denikin's Don army have recaptured Kalach and villages to the North. Two thousand Bolsheviks and fifty machine-guns were taken and two Red regiments destroyed. The Volunteers have recaptured Birsutch and villages in the vicinity. Bolsheviks have occupied Akhtirka and Lakhvitsa. Two Red attacks on Kiev have been repulsed. The Bolshevik advanced guard on Trans-Siberian Railway is now twenty miles East of Kamak.

Action Regarding General Yudenitch's Army

LONDON, December 9. In the House of Commons at question time, Mr. Hamar Greenwood said the Supreme Council in Paris had requested the Provisional Government in Estonia, not to take drastic action regarding General Yudenitch's army, pending decision of the Conference. Meanwhile, the disposal of General Bermond's forces was in the hands of the Inter Allied Military Mission. Yudenitch's troops were in need of organisation. Certain units had been disarmed voluntarily by the Estonians.

British Subjects in Russia.

LONDON, December 9. Replying to Mr. Kinn in the House of Commons, Mr. Churchill stated that 100 Russian prisoners were held by the British as hostages for the safety of British subjects in Russia.

Bolshevik Attack Repulsed.

LONDON, December 8. COPENHAGEN.—A Lettish "communique" reports that Germans continue to retreat beyond Murajovo. Shavli line, abandoning much material, including fifty locomotives, hundreds of waggons, forty guns and aeroplanes. The Letts have repulsed a Bolshevik attack in East Latvia.

Dorpat Conference. To Discuss Hostages.

LONDON, December 9. COPENHAGEN.—It is announced that Latvia's representatives at the Dorpat Conference on December 6th, will negotiate solely exchange of hostages and will not discuss Peace.

Russian Conditions.

LONDON, December 8. Peace conditions have been exchanged between Russia and Estonia at Dorpat. It is understood that the Russian conditions include, recognition of Soviet Russia, political amnesty, resumption of diplomatic and commercial relations, withdrawal of foreign troops, unhindered commercial traffic and use of Estonian Ports. The Bolsheviks hesitate to conclude an Armistice and demand final Peace.

France

Opening of the New Chamber.

LONDON, December 8. PARIS.—Impressive scenes marked the opening to-day of the New Chamber owing to the first attendance of the Alsace-Lorraine members since 1871. There was a thrilling moment when the representatives of the Liberated Provinces entered. A very brief silence was followed by a storm of cheers. After reception by the temporary Chairman, one of the newcomers made a moving reply, in the course of which he expressed Alsace-Lorraine's gratitude to France. M. Clemenceau followed with an eloquent welcome recalling the restored territories' past troubles and France's joy in the reunion.

M. Clemenceau Leaves for London.

LONDON, December 9. PARIS.—It is reported that M. Clemenceau is going to London to-morrow to confer with Mr. Lloyd George and others on the economic question.

The French Chamber.

Welcome to Alsatian Deputies.

LONDON, December 8. PARIS.—Extraordinary interest is being evinced in to-morrow's sitting of the Chamber. Twenty four Alsatian Deputies will occupy the central seats and M. Clemenceau will greet them on behalf of the Government.

America

American Coal Shortage. Compromise to be Considered.

LONDON, December 7. WASHINGTON.—The Attorney General announces that the compromise for termination of the coal strike reached between the representatives of Government and the miners will be submitted to the Miners' Executive Committee on Tuesday.

Acceptance Urged.

LONDON, December 7. WASHINGTON.—The compromise for termination of the coal strike was suggested by President Wilson who is represented in the Conference by Secretary Tumulty. The Miners' representative will urge the men to accept.

Prohibition on Export.

LONDON, December 8. RIO DE JANEIRO.—The Export of frozen meat is prohibited until February 28th.

Saving of Coal.

LONDON, December 9. WASHINGTON.—The fuel Administrator has issued drastic regulations for the purpose of saving coal. All street lighting is curtailed. Stores and factories are rationed with both lighting and heating. All manufacturing plants except those making necessary products must reduce their operations so as not to exceed three days a week. Electric railway service is reduced to a minimum. No places of entertainment are allowed light except from seven to eleven in the evening. Office lights must be extinguished at four o'clock in the afternoon.

Departure of American Peace Delegation.

LONDON, December 9. PARIS.—M. Polk interviewed confirmed the fact of the departure to night of the American Peace Delegation, but said it was in no way connected with the attitude of the American Senate. The departure was arranged at the beginning of November. It is anticipated that the Peace Conference will be replaced by a Council of Paris Ambassadors of the Powers.

Revolution in the United States.

LONDON, December 9. WASHINGTON.—A memorandum by Senator Fell was submitted to President Wilson on No. 5, stating that Mexican extremists supported by Carranza had plotted revolution in the United States. The movement was arranged to begin with a general strike last November when Eastern and Pacific ports were to be seized and a new capital established in Colorado. When the revolution succeeded, Mexicans were to be given as reward the border states acquired by the United States in 1848. The details of the plot were obtained from minutes of the meeting of Extremists in Mexico City on 15th October.

American Naval Estimates. Fricition of Pacific Fleet.

LONDON, December 7.

A report of the Secretary of the Navy, estimates that the actual cost of the Navy during the war was 2,992 million dollars. The recommendations include enlargement of the Pacific Coast establishment to provide for a Pacific fleet.

U. S. A. and Mexico. Senate Warned of Rupture.

LONDON, December 8.

WASHINGTON.—President Wilson's letter to the Senate Foreign Relations Committee, declares that he would be gravely concerned to see a resolution such as that of Senator Fell, for a rupture of diplomatic relations with Mexico, to pass the Senate as this might gravely curtail the guidance of foreign affairs.

Trade of U. S. A.

Department of Commerce Report.

LONDON, December 8.

WASHINGTON.—A report of the U. S. A. Department of Commerce, shows that exports for the year ended June 30th, amounted to 7,074,000,000 of which goods to the value of \$4,634,000,000 went to Europe and \$1,291,000,000 went to Asia. Imports amounted to 3,095,000,000 showing a trade balance of \$3,378,000,000.

Germany

Supreme Council's Note.

"Germans Cannot Repudiate Responsibility."

LONDON, December 9.

PARIS.—The Supreme Council's Note to Germany which was presented to-night repudiates Germany's alleged right to demand (as compensation for absence of American Delegates in Commission, until the United States has ratified the Treaty, modification of clauses concerning the surrender of criminals and the return of war prisoners.

Operation of Treaty.

The Note emphasises that the Treaty will come into operation when Germany and the three principal Allies have ratified it. It is pointed out that France has frequently declared her willingness to liberate war prisoners directly the Treaty came into force.

Scapa Flow Sinkings.

The Supreme Council declines to recognize the objections to the compensation demanded for the Scapa Flow sinkings, and the provision of eventual measures formulated in the note of November 1st. A separate reply is appended regarding the German Note on Scapa Flow. The Allies express their willingness to examine German objections to Allied seizures of floating docks, cranes, tugs, and dredgers, if it can be shown that the demands are likely seriously to prejudice Germany's capacity satisfactorily to maintain her navigation or her vital economic interests.

Enforcement of Infraction of Law.

Referring to the last paragraph of the Protocol (under which military enforcement of infringements of the Treaty is reserved to the Allies), the Note says that the signature of the Protocol and deposit of ratifications will determine the operation of the Treaty and the consequent state of peace, which will be guaranteed by general Treaty stipulations as well as by ordinary law.

Until the Treaty comes into operation, the Supreme Council reminds Germany for the last time, that the denunciation of the Armistice is sufficient to give the Allied Armies full latitude with a view to any military measures they may judge necessary. "In this spirit," says the Note, "we expect the signature of the Treaty without delay and the deposit of ratifications."

Germans Cannot Repudiate Responsibility.

The Supreme Council referring to the sinking at Scapa Flow, repudiates the German declaration, that the destruction in no way constituted a violation of Germany's obligations, and that the blame for the destruction lay with the Allies themselves. The Council declares that it considers this nothing but an inexplicable attempt to delay the enforcement of the Treaty and a definite restoration of peace. In view of the circumstances the Allies consider that Germans cannot repudiate their responsibility, or seek in arbitration, a solution to acts of the war the settlement of which belongs to the Allies.

Italy

Disorders in Italy.

Details Published.

LONDON, December 7.

ROME.—The publication is now permitted of details of the grave disorders which occurred in Mantua on December 3rd and 4th, in which 8 people were killed and 50 wounded. The mob attacked the barracks, beat four officers senseless and smashed all windows in the barracks. The soldiers fired into air. The mob fired on soldiers mortally wounding a sergeant. Subsequently the mob invaded the railway station and destroyed telegraph, telephone, railway lines and a restaurant. They then rushed to the gaol, overpowered the warders, released prisoners and set fire to the gaol. Similar acts of violence have occurred elsewhere. Troops have been reinforced and have now occupied the city.

Ireland

Sinn Fein Outrages.

More Reports.

LONDON, December 9.

Reports continue to be received from Ireland of Sinn Fein outrages. A Mail train from Limerick dashed into a barrier of stone. Fortunately the train kept to the rails but the line was blocked for hours. A party of armed men besieged the police barracks at Kiltenera Clare. The Police returned fire repulsing the assailants after a prolonged fight.

Irish Outrages.

Permits for Motor Owners.

LONDON, December 8.

In the House of Commons, Mr. Redmond strongly protested against the new order requiring users of motor cars in Ireland to possess permits. Mr. McPherson replying refused to withdraw the order, (cheers) which was intended to prevent serious outrages in which motors were used.

General

LONDON, December 9.

There are now fifty-one Whitley Councils in existence, representing over four million workers. Negotiations are proceeding regarding sixteen other professions.

LONDON, December 9.

In the Rugby match between Oxford and Cambridge at Queen's Club, to-day, Cambridge beat Oxford by seven points to five.

Indian Telegrams.

[Associated Press.]

Calcutta

All-India Moderate Conference.

CALCUTTA, December 12.

Mr. Surendra Nath Banerjee, President, All-India Moderate Conference, 1918 in the course of a manifesto with regard to the forthcoming Moderate Conference says: The Reform Bill and the Punjab disturbances will form the chief topics of consideration. It is of first importance that all professing moderate views should muster strong at the Conference and participate in its deliberations. It is necessary to give a lead to the country in order to determine the programme of action to be pursued on the passing of the Reform Bill with a view to ensure its successful working nor it is of less importance that representatives of moderate opinion should meet in Conference and devise means to prevent a repetition of the deplorable events in the Punjab which have filled the public mind with horror and indignation.

Tenders for Gold Bullion.

CALCUTTA, December 11.

Of the tenders for gold bullion presented at the seventh sale held on the 8th December 1919, all tenders at and above the rate of Rs. 26-0-9 per tola have been accepted in full. Of the tenders at Rs. 26-0-6 all those for 1,000 tolas each, have been accepted in full and the remainder at that rate, to the extent of half the amount tendered. Total amount of gold sold is 10,00,650 tolas, and the average rate of accepted tender is 26-4-6 per tola.

Reformed Bengal Council.

CALCUTTA, December 12.

Maharaja Manindra Chandra Nandi of Cossimbazar writing to the press says that in the Reformed Bengal Council in future, while the present Mahomedan representation is to be multiplied over seven times in a Council of more than double its present strength and European representation over three times the representation of the Zemindars is to remain stationary. He suggests that the Bengal Zemindars should approach His Excellency the Viceroy in deputation when he comes to Calcutta next week and press for an adequate representation of the community in the future council of this province.

A conference was held at the Government House this afternoon to consider the resolution arrived at by the Technical School Committee. His Excellency Lord Ronaldsday presided. The following resolution "that the proposed School should be the property of the trustees and should be managed by a governing body as a non-Government institution working under the supervision of the Education and Industries Department" submitted by the Committee was adopted.

Bombay

Sequel to the Ahmedabad Satyagrahi Lawyers' Case.

BOMBAY, December 11.

As a sequel to the Ahmedabad Satyagrahi lawyers' case in the course of the judgment of which the Chief Justice passed strictures on the publication in "Young India" through the action of one of the parties of a letter written by the District Judge of Ahmedabad to the Registrar Bombay High Court, suggesting action against Satyagrahi lawyers and for which Mr. Kailash Thackeri, one of the Satyagrahi lawyers concerned expressed regret, Justices Sash and Crump at the Appellate side, Bombay High Court to-day on the motion of the Advocate General granted rule nisi against Mr. Gandhi, Editor of the "Young India," and Mr. Mahadev Desai, Publisher in respect of alleged contempt of court by publication of letter under question with comments on it prior to hearing of the case.

First President of the Indian Legislative Assembly.

POONA, December 11.

The London correspondent of the "Servant of India" writing under date 20th November says that Mr. Charles Roberts who left for India last week is, I am informed upon the very best authority, not travelling upon private business. It is rumoured in influential circles here that Mr. Roberts will be the first President of the Indian Legislative Assembly.

Sheriff of Bombay.

BOMBAY, December 11.

The Hon'ble Mr. Purshottamdas Bhakoreddas, C.I.F., is appointed Sheriff of Bombay for ensuing year computed from 20th December 1919 in succession to Sir Cowaji Jehangir Bati.

Bombay Legislative Council. Prevention of Gambling Act Passed.

BOMBAY, December 11.

In yesterday's session of the Bombay Council bill to amend the Bombay Prevention of Gambling Act, illegalizing Bucket shops and betting on horse was passed into law, an amendment after the first reading to refer the bill to the Select Committee being lost. Several non-official members considered that the bill did not go far enough, and that illegalizing of bucket shops would only shift the place of betting and not go along way in meeting the evil. His Excellency pointed out that it was open to the members to bring private bills providing drastic measures. The existence of gambling was admitted and every step towards checking it should be welcomed and the present bill should be law before the commencement of the racing season on the 13th.

Bill to Amend Bombay Police Act.

Bill to amend the Bombay Police Act to ensure more effective control of prostitution etc. was referred to the Select Committee.

Bill to Provide Constitution of Village Panchayats.

was next taken into consideration. The Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtullah in moving the Bill said that it was conceived in a liberal democratic spirit giving all male adults of the village opportunity of voting and making the body a wholly elected one with the exception of village panchayat, ex-officio member, and its supervision and control will be removed from revenue officers of Government to local boards. Non-official members while recognizing the welcome features of the bill urged the desirability of investing the village panchayats with civil and criminal judicial functions and need for the removal of ex-officio members for membership of Panchayats.

Replying to a question the Government stated that there were in all 54 political prisoners in confinement in July 1919 for the whole of the Bombay presidency.

In to-day's session of the Bombay Council Village Panchayat Bill was further discussed when one member urged that primary education should be left to the care of the Panchayats. The Bill, was referred to select committee. Principal Paranjpye's resolution asking the Government to reconsider its orders abolishing Sanskrit, Persian and Algebra and altering the course in Geometry in the curriculum of the vernacular training Colleges was the centre of much discussion when it was pointed out that considering that the Colleges was for coaching up primary school teachers including the inclusion of Sanskrit etc. would make the curriculum unsuited to the practical needs of life.

Sir Ibrahim Rahimtullah on behalf of the Government said that the abolition of Sanskrit etc. was made on the recommendation by the Committee of educational experts and that best consideration would be given to any alternative scheme for the whole curriculum. The resolution was lost.

BOMBAY December 12

At the Bombay Legislative Council to-day a resolution recommending that steps be taken to organize a separate service for municipalities and local boards was withdrawn on the Government assuring that the question would be considered after the contemplated amendment of the local Self Government Legislation which was pending the constitution of reformed Council as forebadowed in Governor's opening speech. Another resolution for prohibition of teachers in Government secondary schools from undertaking private tuition was defeated after an interesting debate. The resolution recommending that steps be taken to get photographic and stereographic plates to illustrate the history and Geography of each district was also withdrawn on Government assuring that they had already proposed to provide recurring grants towards the same object. Winding up the debate on the resolution recommending scholarship for student of co-operation in Foreign Countries Government assured the Council that the Government would sympathetically consider cases of proved ability and enthusiasm for studying foreign co-operation and render them financial assistance. The resolution was withdrawn. The Council then rejected by a majority of 14 a motion for the opening of Law Colleges in Poona, Ahmedabad and Karachi.

Law College Day.

Lord Wellington on Reforms.

MADRAS, December 11.

Presiding over Law College Day Celebrations, His Excellency Governor of Madras said that Reform Bill, when passed into law, would probably contain provisions on some essential details, with regard to which he had always disagreed with its promoters. He most sincerely believed that the Bill, when it was passed, would give India opportunity to take a big step forward towards responsible Government, and he was ready faithfully, and to the best of his ability, to carry out its provisions. He was ready to sink his own personal views, because he for many years held opinion that Indians were ready for greater responsibility. He was becoming more and more aware of the difficulties which would surround Government's position in the near future.

That there will be difference of views and opinions amongst you is certain and this is a healthy sign of political life, but if we all keep before us the great ideal, we must strive for the making of India a great Nation among other Nations of the world, then I believe that your differences which now look large will seem very small, and I am quite confident that we shall move on with one main purpose toward our goal.

Pneumonia and Influenza at Karachi.

HYDERABAD SYND, December 12.

In view of the outbreak of pneumonia and influenza at Karachi a relief committee has been formed. Eight doctors have offered honorary services and 30 volunteers have enrolled themselves for relief work. Rs. 10,000 to be collected for distribution of medicines, clothing etc.

In connection with Calcutta Poona and Monday a display of fireworks will be given at Glacis at Fort William immediately after display on the mofussil parade ground.

The Punjab Congress Punjab Enquiry Commission, Hon'ble Pundit Motilal Nehru Resigns.

LAHORE, December 12

The following communique has been issued by the Congress sub-committee.

HON'BLE PUNDIT MOTILAL NEHRU.

Regrets to announce resignation of Hon'ble Pundit Motilal Nehru from the Congress Punjab Enquiry Commission. In view of his nomination as President of the forthcoming Congress Pundit Motilal Nehru felt that it was not desirable for him to continue as Commissioner, and therefore on the 2nd December soon after his return he sent his resignation to the Chairman of the sub-committee. The Sub-Committee appreciated the reasons which influenced Pundit Motilal Nehru and has decided to accept his resignation. The sub-committee feel that they cannot adequately express their sense of appreciation of the services rendered by Pundit Motilal Nehru to the cause of enquiry, and they regret that circumstances should have compelled them to accept his resignation. The work of Enquiry Commission has proceeded most satisfactorily, and the taking of evidence is nearing completion. Mr. Gandhi has visited the following places in Gujranwala district: Gujranwala, Wazirabad, Nizamabad, Akulgarh, Ramnagar, Mafizabad, Sangla and Ghujarkhana. He has also visited Sheikh Supra and Lyallpur and has completed collection and verification of statements of witnesses at the above mentioned places. Mr. C. R. Das returned to Lahore from Amritsar on the 11th instant, after completing enquiry work at Amritsar. Mr. Abasa Tyabji is continuing to record statements of Lahore witnesses. He has now been joined in this work by Mr. C. R. Das.

NASRAT KHALIFAT-UL-MASIH MAHMUD AHMAD.

Nasrat Khalifat-ul-Masih Mahmud Ahmad, head of the Ahmadiya community, has issued circular to his followers with regard to the observance of the forthcoming peace celebrations. The circular contains suggestions for celebration of peace, warns Ahmadiya community against those who are trying to restrain Mussalmans from participation in the celebrations, and exhorts them to take part in celebrations not only themselves but induce others also to do the same.

IMPERIAL INDIAN RELIEF FUND.

The Punjab Government has addressed a circular letter to all divisional Commissioners intimating that at the instance of the Indian soldiers board an allotment of Rs. 16 lakhs for the present had been made from Imperial Indian Relief Fund for post Bellum assistance to destitute families of the Indian Officers and Soldiers in the Punjab who were killed or who died on active service during the great war. This relief will be distributed by the Deputy Commissioners in their respective divisions in lump sum grants under three categories: (1) Rs. 300 each to very necessitous cases amounting to destitution, (2) Rs. 250 each to medium cases not marked by destitution, (3) Rs. 200 each to other cases an additional amount of Rs. 50 each will be granted to families of officers. Amounts allotted for five divisions are as follows: Ambala Rs. 2,58,400, Jullundur Rs. 3,14,650, Lahore Rs. 1,99,350, Rawalpindi Rs. 6,67,900 and Multan Rs. 48,750. The Lieutenant Governor however intimates that there is a reserve at the disposal of the Punjab Relief Fund Committee and his honour will be glad to make a further allotment if necessary to meet more cases found deserving of relief than at present estimated. It is suggested in the Government letter that the most fitting occasion for distribution of grants will be peace celebrations and money has accordingly been placed at the disposal of the Deputy Commissioners for the purpose. The Government is anxious that the distribution should be made as quickly as possible.

Disorders Enquiry Committee.

(SPECIAL SERVICE)

LAHORE, December 11.

Found People Law Abiding.

CAPTAIN W. E. GODFREY.

On the whole he found people law abiding, and there was no anti-Government feeling. The outbreak at Gujranwala was not altogether a surprise to him. He attributed its occurrence primarily to rumours about the Rowlatt Act. Then the effect of what happened at Amritsar made people lose their heads. In reply to Mr. Rice witness said that some leaders did try to contradict false rumours about the Rowlatt Act.

AGHA GHULAM HUSSAIN.

Agha Ghulam Hussain, Extra Assistant Commissioner then gave evidence in regard to the various happenings in Gujranwala on the 14th. He attributed the outbreak to rumours about the Rowlatt Act, to Mr. Gandhi's arrest and to happenings at Amritsar and Lahore.

CHAUDHURI GHULAM RASUL.

Chaudhuri Ghulam Rasul, Deputy Superintendent of Police, questioned by Lord Hunter in regard to the call incited said that he did not know who had hung up the killed and near the railway bridge.

POLICE AT THE BOTTOM.

Later on in the course of his investigation he had heard it alleged that the Police were at the bottom of it. As soon as he received the report about the killed and hung up he proceeded to the scene and had it removed and buried it. He realized at the time that it was likely to incite the mob. Proceeding witness said that the aeroplanes came and did what he thought the police should have done earlier. Had they received orders then there would not have been so much destruction of property.

SIR CHIMANLAL SETALVAD.

Sir Chimanlal Setalvad questioned the witness at length he said to the arrest march through the city had not been planned, and the event and departure of 22 men in goods truck to Lahore. Witness said after seeing the truck he was not in any way concerned and did not come into personal contact with arrested men.

PUNDIT JAGAT NARAYAN.

Pundit Jagat Narayan witness said that arrived there was a small shower of rain

lasting for three or four minutes. He did not know the exact spots where the bombs fell.

BY MR. RICE.

In reply to Mr. Rice witness said that it was a hot April evening and no special hardship was involved by sending arrested men in an open goods truck for a short journey to Lahore.

MR. V. W. SMITH.

Mr. V. W. Smith, Superintendent of Police, then gave formal evidence.

MR. W. K. SHAW.

Mr. W. K. Shaw, District Engineer, examined by Lord Hunter described the removal of his family to the treasury which was surrounded by a wall 25 feet high. He expressed the opinion that if aeroplanes had not taken action the whole civil lines would have been destroyed. It was the action of the aeroplanes that saved the situation.

MR. B. C. CHATTERJEE.

Mr. B. C. Chatterjee, Head Master, Mission High School, Gujranwala, referring to the situation on the morning of the disturbance said that it appeared to him that things were taking a dangerous aspect. Asked about the effect of the action taken by aeroplanes witness said that aeroplanes dispersed the crowd and the people in fear of the crowd were to a certain extent released on the day succeeding disturbances, but he and his wife were sent to Lahore for a few days.

BY SIR CHIMANLAL SETALVAD.

Questioned by Sir Chimanlal Setalvad witness said that he had been in Gujranwala for the last thirty years and had found people quiet loyal and peace loving. The outbreak of 14th April came as a great surprise to him. In his opinion its immediate cause was the misrepresentation made about the Rowlatt Act. This finished the Gujranwala witnesses summoned for the day, but the committee proceeded to examine one Khushabi Ram, lately a parcel clerk at Amritsar. He appeared as a voluntary witness and his belated appearance was due to his not receiving the intimation to appear before the committee in time. His evidence principally revolved into a catalogue of his own grievances and concerns, about his arrest and internment during the Martial Law period at Lyallpur in arrest and detention without trial for some days, of his four sons at Amritsar, into his losing his railway appointment on release from internment and in to railway company's refusal to pay his provident fund bonds. The committee adjourned till to-morrow.

GUJARANWALA AND WAZIRBAD.

After examining another batch of Gujranwala and Wazirabad witnesses to-day the Hunter Committee adjourned till next Wednesday on account of peace celebration holidays. At to-day's sitting of the committee Schibzada Sultan Ahmad was not present. He left for Gwalior yesterday night to be present at the peace celebrations in the estate. Captain Ewing who was in charge of mobile column that went round Sialkot area during the disturbances was the first witness. Questioned by Lord Hunter witness said in company with Deputy Commissioner he visited a number of places in the area so as to show the flag. In the course of the tour by the column they did a lot of propaganda work. They had printed statements ready with them and these were read out at various places by Indians. The statement mainly dealt with the scope of the Rowlatt Act and false rumours that were current in that connection. He also gave a demonstration of machine gun firing at Shaikhupura. Continuing witness said he assisted in the arrest of suspected people in the villages. Deputy Commissioner had certain names of suspected people, and they went out by cavalry by night and surrounded a particular village. The Deputy Commissioner then called out Lambardar and asked for prosecution of suspected men.

Captain Harwood was the next witness. In reply to Lord Hunter he said on the afternoon of the 14th April while he was at Rawalpindi he was instructed to proceed to Gujranwala with 25 men. Witness left by Bombay Mail in accordance with these instructions. He was reinforced at Wazirabad by a party of 150 men, and eventually reached Gujranwala at about 8.30 in the night. When he arrived in the town buildings were still burning. He learnt civil European population had been concentrated in the Treasury, and after proceeding thither went out to investigate the damages done to the telegraph wires. He managed to get into communication with Rawalpindi and asked the military authorities there to send troops to Wazirabad. Next morning a special train was got ready and European women and children were evacuated from the town. Witness then described his work in connection with finding out damages to communications, and furnishing escort. On the 15th Col. O'Brien had decided to make certain arrests in town.

town and witness furnished escort. About 22 men were arrested, and they were sent to Lahore the same evening in open truck which had arrived with a detachment guard of 25 men. Witness ascribed the arrival of an open truck to the shortage of railway stock, and said that journey was only over forty miles. He could not say whether considerable time was occupied in the journey. Subsequently he furnished guards to ordinary trains passing Gujranwala and containing children. On the 16th he himself went to Wazirabad. While en route there was particularly bad. Police had been broken and damage here extended over 3 miles. Speaking generally damage was very extensive. Witness then described the holding up of his train near a railway station, because the signal had not been set after waiting for a quarter of an hour he ordered engine driver to proceed to the station and finding the explanation of the Station Master unsatisfactory had him arrested. From the 17th onwards temporary repairs were carried out and between the 21st and 27th permanent repairs to the telegraph lines were executed.

Viceroy's Camp, (Gurgaum).—His Excellency the Viceroy's reply to the address presented by the Kolar Gold Fields Mining Board:—

Gentlemen, It has been a great pleasure to me to follow in the footsteps of my predecessors Lord Curzon, Lord Minto and Lord Hardinge, and to be able to pay a visit to the gold fields. I acknowledge with most sincere thanks the warm welcome which you have shown to Lady Chalmers and myself. Our visit promises to be of very vivid interest and I am greatly pleased to have this opportunity of seeing at first hand the progress of this important

industry. Its importance is shown by the fact that since it was established in 1882 you have extracted over 52 million pounds worth of gold. That you have paid in Royalty to the Mysore Durbar about two and three quarters million pounds, and that you give employment to over 26,000 persons to whom you disburse each year over 600,000 pounds in salaries and wages. The mines are public benefactors. The production of gold at the present moment is of special importance in view of currency difficulties. The state of Mysore is benefited by the large royalties paid to it. And what is of no less importance, admirable provision is made for the health and material well being of your workmen. You rightly pay attention to the important matter of vital statistics and I gather that for this and for the satisfactory results of your medical and sanitary measures much credit is due to Dr. O'Donnell. I am pleased to hear that you appreciate the ungrudging support given to you by His Highness the Maharaja. His Highness has indeed merited your thanks and has shown his wisdom by supporting the mining industry by the provision of electric power from the Cauvery falls by the construction of a railway, by the provision of a filtered water supply and by arranging for your representation on the state advisory council. It must be a source of satisfaction to you that in spite of war conditions and the consequent shortage of men and material there has been little falling off in the output of the mines. The mining board are to be congratulated on the manner in which they have faced and overcome the difficulties which confronted them. In your address you have modestly refrained from touching on the loyal and very remarkable help given during the war by the mining board and by the residents in the gold fields. The Board itself gave valuable assistance to the Board of Munitions. Mr. Cooke the Chairman of the Board in 1918 fully merited the honour which was conferred on him in recognition of his public spirit, and he and the members of the Board desire the acknowledgments of the Government of India. Similarly the residents of the area have earned the gratitude of us all for their activities in connection with the war. Your community though not a large one, subscribed more than two lakhs of rupees to the various war charities. In connection with our day fund nearly 28,000 rupees were collected towards which all the employees of the mines contributed a day's pay. Over half a lakh of rupees was given to the Madras Hospitalship. Excellent work was done on behalf of the St. John Ambulance and the Red Cross Associations in which the ladies of the station played a most prominent part. Nor were the claims of the British soldiers in the neighbouring Cantonment of Bangalore overlooked. One of the best frequented of the institutes maintained there by the Young Men's Christian Association was largely financed by friends at Kolar. Much kindness was also shown to the numerous parties of British soldiers who visited the Kolar Gold Fields where several hundred of them were entertained most hospitably. In brief the war activities of Kolar deserve very special commendation, and I am glad to have this opportunity of publicly thanking all these concerns. Gentlemen I will detain you no further. I hope I have said enough to show that the importance of the work which you have done for the community at large for your employees and for the soldiers is not unappreciated. I wish you all continued and increasing prosperity.

News in Brief.

Ahmedabad Municipal Board in supersession of the previous resolution sanctioning rupees 8,000 for peace celebrations adopted a resolution that the Municipal Board should not participate in peace celebrations owing to the Punjab incident and Khalifat question.

A new English daily will shortly be published in Allahabad under the name of "Democrat". It would be run by a limited company. The declaration was filed to-day before the District Magistrate by Mr. Sham Lal Nehru, formerly of the "Independent" Allahabad.

An Allahabad message says: The High Court has rejected the appeal of the Assistant Station Master, Percebad, whose negligence caused a smash a few months ago resulting in the loss of a large number of lives and for which he was sentenced to six months rigorous imprisonment.

Mr. J. B. Patil, Chairman, Indian Merchants Chamber Bureau, has wired protest against Rouble Route Ordinance and urges that the only transactions in roubles and not possession should be penalised, and asking for circumstances leading to such ordinance.

Two anti-peace celebration meetings were held in Calcutta this afternoon which were largely attended by Hindus and Mahomedans. Speeches were made urging the audience not to take part in peace celebrations as the question of Khalifat remained unsettled and the wrong done to the Punjab was unredeemed.

Intimation has been received from the Secretary of State that Dr. S. P. Sarbajitkari of Calcutta has been appointed to an Honorary Lt. Colonelcy in the Indian Medical Service in recognition of the excellent service he had rendered to the Government and the country during the war.

Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate of Calcutta, disposed of the case in which Mrs. Alice Kees was charged with disposing of her sister, Miss Adelaide Philbin, who is said to be under sixteen years of age for other than legitimate purposes. The Magistrate convicted the accused and sentenced her to three months simple imprisonment and a fine of Rs. 10. The accused moved the High Court in the afternoon and Justices Choudhuri and Newbould granted an interim bail pending filing of appeal.

ప్రార్థన, దీక్షలు :- సర్వమునకు ఆప్తియ
బట్టియే సంధివరకుల కంగీకరించుచు దేవానుభవించి.

అమెరికా

అమెరికా గవర్నరుల స్థితి

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 7:— ఎక్స్‌ప్రెస్‌లలో గా రిట్లు పంపించబడుచున్నవి:— న్యూకెంట్లు అంత ముందటను గల వాటిని ప్రతినిధులు గవర్నరులకు ఏమి చేయవలసి అని అడిగినట్లుగా ఆవి మంగళవారమునాడు వాషింగ్టన్ లో కార్యనిర్వాహక కమిషనరీ కంపెనీయను.

విల్సన్ సభాపతి.

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 8:— మెక్సికో విషయస్థితిని గూర్చి విల్సన్ గారి ఆలోచనలు గూర్చి అలాంటి పరిశోధకులందరూ వారి పేరుపడిన ప్రతినిధులు పోయి, వారు జరిగిన 5-వ తేదీ రాత్రి 45 నిమిషములు విల్సన్ గారిలో ముచ్చటించి వెడలిపోయిరి. విల్సన్ గారు విషయముల నన్నిటిని బాగుగా గ్రహించుచున్నారు. వారికి మానసిక బాంధవ్యము లేదు అని వారు గ్రహించిరి. మెక్సికోను గూర్చి నిర్ధారణగా ఏమియును లేదని విల్సన్ గారు లెహిస్‌స్థితియగు న్నాడుగాని వారికెట్టి పనివైకల్యమును లేదని వారు తెలిపిరి.

అమెరికా పనివారల సమ్మెకట్టు

లండన్, డిసెంబరు 7:— నేలబొగ్గు సమ్మెకట్టు అంత ముందట నిలిచి, ఇల్లొయోర్నాటులు 9 వ తేదీన పూర్తియగు నిలిచి వాషింగ్టన్‌కు తెలియచున్నది. కాని అది కాకుండా నిలిచినట్లు చలించినట్లు.

అమెరికా నేలబొగ్గు

న్యూయార్క్, డిసెంబరు 8:— విదేశీయవాతము బొగ్గు నిలిచినట్లు చాల వివాదాస్పదమగుచున్నది. చాల మంది ప్రతినిధు లామెయమును గూర్చి వారికావచ్చునట్లు చూపాడుచున్నారు. ప్రజలు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో వాణిజ్యమాధానమును గావించుకొనలేదు గావున విదేశీయులకు బొగ్గు సంతృప్తిని చేయవచ్చునని నూచించుచున్నది.

జర్మనీ

జర్మనీ ఆర్థికస్థితి

బెర్లిన్, డిసెంబరు 8:— జర్మనీ ఆర్థికస్థితి వాషింగ్టన్ లో జర్మనీ ఆర్థిక స్థితిని గూర్చి యుద్ధాగ్నియందు ఇక్కడ చాల ప్రశస్త్రముగా చూచుచున్నది. అన్నివిధములకు ప్రశస్త్రముగా యుద్ధాగ్నియందే స్థితికి వచ్చుచున్నది అతడు తెల్పెను అని చూపించెను.

ఇంగ్లండ్ లో గులబడులు

బెర్లిన్, డిసెంబరు 7:— విదేశీయ వాతావరణము నివసించు గులబడులకు ముందట లేదని. వైకల్యము లేదని. ఎక్కిరి అపాయము కలుగలేదు.

జర్మనీ ప్రాంతాల్లో సంతకము చేయవలయును

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 8:— వెటిటు బ్లెట్టు ఇట్లు ప్రాయమున్నది:— ఇటువై సేమియు చర్మపతయ జర్మనీ ప్రాంతాల్లో సంతకము చేయవలయు ననునా మిత్రులందరి వారు కోరిరి. ఇంతటితో మరి రాయబారము అందెట్లున్నది. ముందుగా నోటికి ఇచ్చినట్లుగా యుద్ధము మరల ప్రారంభమగును. ఒక్కమారుగా వారంకొంటును.

రుష్యా

కాకస్సు సంఘము

లండన్, డిసెంబరు:— యుద్ధకార్యాలయ ప్రకటన:— వారింగ్టన్ గారి వార్తలన్నియు ట్యూట్టింగ్‌కు కలసిరి. డిసెంబరు 1 వ తేదీన బ్యాట్టింగ్‌పై సెలవింపబడిన యుద్ధములు పూర్తిగ పరిధింపబడినవి. దాని ప్రతినిధులందరి భావము విశదము అయిపోయెను. రెడ్డు గార్డులందరి పరాభవము కలగజేయవలసి పోరాడవలసియున్నది.

సోవియట్‌లు, సంధిరాయ బారములు

న్యూయార్క్, డిసెంబరు 8:— సోవియట్లు ఇప్పుడు, బాల్టిమోర్‌లోనుండి తొలగింపు ఎఫ్.ఎస్.ఎస్. సంధిరాయ బారము లాంఛనమును. భూమిప్రతినిధులలో శ్రీశ్రీ ప్రాసీనుగా ఉన్నాడు. వారివెంట నాలుగుంట యుద్ధాగ్ని యులున్నవి.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టులో అల్లరులు.

కయో, డిసెంబరు 8:— ఇద్దరు బ్రిటిషు యుద్ధాగ్నిల మేర నేను 5 సార్లు పిస్తోన్న కాల్యబడి. ఒకరికి కాని వైని గాయము కలిగినది. మరొకరికి 18-6 తేదీ నుండి కమ్మ కట్టిక విద్యాగ్నిలు మరల కళాకాలంను చేరి.

డి అన్నంజియో గారు

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 8:— యూగోస్లావ్ ప్రతినిధు లిట్లు చెప్పిరి:— వాల్కాటియాలో డి అన్నంజియో గారి కేవలీయో యుద్ధాగ్నియందు వారు తెలియచున్నది. అతని వైకలు పది కేలకుండి స్పాల్కాట్, కెట్టాకోల నెదింపకున్నాడు. డి అన్నంజియో గారి వైకలులు సువాదురక్షణముగా వాటివేయి యూగోస్లావ్ లకు వారి సేవించెదమని, అటువై సేమిజి గిను తాను భూచి వాడుకారము కరతెలియును ఉత్తర సభవానికి తెలిసి.

రుమేనియా

విమానమును పట్టుకొనుట.

సోని, డిసెంబరు 16:— ఒక వెర్న విమానమున యం (రెము చెకుటలన నది హాటిలో దిగిలసి చచ్చింది. దానిని రుమేనియా వారు కేవలముకొనిరి అందులో ఇద్దరు జర్మను ఉద్ధాగ్నియును ఉన్నది యా (తిరుగు నుండి). యుగోస్లావ్ లో బోల్షివిష్టు మద్రాసును వాంకేస్టోను ముద్రించుటకు వారు 360 లక్షల రూపాయలను తీసికొని వెళ్లుచుండిరి. కేలకొలదిసగల వారియొద్దనుండి అవిరూపము జర్మనీకుండి బోల్షివిష్టు చేకూడనట్లు సరిగా రాకపోయి జరుపుచుండెను. జర్మనులు మిత్రులందరిపట్ల ప్రోహమును కలచిరి కన్నవరము కరతెలియును దొంగిరి.

హంగరీ అల్లరులు.

లండన్, డిసెంబరు 7:— విశ్వాన్ని సంకేతము.— ఆహార పదార్థములను గూర్చి అల్లరులు జరుగుచున్నవి. మును దుకాణములు దోచుకొనిపోయిరి. కొన్ని కవ నింటులలోనికి దోచిపోయినట్లు ప్రకటించి ఆహారసాగ్రా నంతటిని దోచుకొనిరి. దోచిపోయినట్లు, ఇట్టి వైనియును మరలగును నువయోగించి రాత్రి చాల చీకటిపడుచున్నది కాంతి నెల కొల్పిరి. మరొకటి వోట్ల గూడ నట్టి కలహమును సంభవించునని భయముగ నున్నది.

ఈజిప్టులో బ్రిటిషువారి పని.

కయోలో మరల అల్లరులు జరుగుటకు, తిర సాగరభావముచేతను, అవసరమును కవులు కతిర కాసన ప్రయోగము చేతను, ఈజిప్టులో సంకల్పిస్తే చల్లారలేదని యూగోస్లావలని యున్నది. ఈజిప్టులో ఎవరు ఎగు వారు నూచించిన కర్మలను కలంబించుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి కరతెలియును? గవర్నరుకు కయోలో కేవల ఆలెస్సీ ప్రభువు గారిని మంద్రోగ్గ జుతుకున గాని పరిశీలుల జట్టి కనకుతోడిన విధముగాని ఒకపాటి విధానమును ప్రకటించవలసిందని తెలిపి యుండుటచే కొంత ఆశ, లభించున్నది.

ఈజిప్టు దేశముగూర్చి బ్రిటన్ దేశము కొన్ని విషయములకు జ్ఞప్తి కుం దించుకొని నలుకుచున్నది. అవి బ్రిటన్ దేశము నకు కుం దించుకొని పోవచ్చును. కాని బ్రిటిషు వాడుకర్మముననున్న యొక గొప్ప బాలిగారి భావి తేరుచును సంకల్పిస్తే అపాయకరముచున్నట్లు అట్టి విషయములను గమనించుట బ్రిటిషు భక్తము. సుగ్రాములకు లా ఆ దేశపు బ్రిటిషు పాలకులు దేశముల అవసరములకంటె కను అవసరములకే మెక్కుడు ప్రాముఖ్యము నిచ్చిరి ఈకర్మల బ్రిటిషు వారికి కేవల కేవల తోపరచుచు. కాని అది క్రోమరు ప్రభువుగారి పద్ధతికి వికర్మము. ఆ దేశపు తేమమే బ్రిటన్ దేశపు ప్రధానాదర్శము పని మీ ఆధిపత్యము. ప్రతినిధి సంఘములకు నిర్మాణించుటయు, సామర్థ్యమును గవర్నరకు బ్రిటిషు ఉద్ధాగ్నిల విషయించుటయు, మున్నగు విషయము లా దేశవాసులకు భా వో ప్రే క ము గ లి గి ం చి న వి. ఇది అన్నియు సుగ్రాములను అవసరములని తోపరచుచు. వీనికి తోడుగ ఆధిక భరము, ఉన్నత సందేశరకులకు విధించుటయు చాలకర్మమును ఉర్గు-నేవనలిట్టుల కుతంత్రములును వీటి మరొక ఆగ్రహ దేశము జరించుటకు గారణ

భూకములయొక్క ఇంద్రధనుగ ఆకాలి ప్రవలిగి. దానిని అని వ్యాపారముగ ఆలవితే దా ఉపసరమును. ఎట్టి వ్యాపారమున అల్ల కారణములను గమనించుకొని తీర్పు కేవలము వలన లభించును. ఈజిప్టు లోని దానిగా నా దేశమును పాలిర దేశమును కేవలము ఆగ్రహ కాదుయు; బ్రిటిషు పాలనలోనున్న అంశములను అంశములను అంశములను, ఈజిప్టు దేశముల స్వపరిపాలనాసామర్థ్యము మెహ దించుటయు బ్రిటిషు అధిపత్యమును ప్రకటించుట ప్రస్తుతస్థితిగనులకు పమాన భయ—“ప్రెస్” కరక

మిల్లకు ప్రభువు గారు 7 వ తేదీ కయోలో కలిగి.

అమెరికా కాంగ్రెసు కే కిస్స గారు విడుదలచిరి.

దయాజిగాని లొలగింపబడినట్లు నుండియు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములయందలి విదేశీయులు 921 గును మెక్సికోలో చంపబడిరి వారిలో మూడవవంతుడు చి నావార.

కార్మికులు మెక్సికో గారు “మె. రీ. అఫ్ బెలిజియం” అను పేరుతో నాక పుస్తకమును ప్రాసీరి. ఇందు ముద్రములు క్క నైతికాదర్శములు వారు చప్పించబడిరి.

కంబరు నెలలో బ్రిటిషు వా రుచులించిన కవులు విలువ 1074 లక్షల సావరములు. అల్లొబరు నెలలో 987 లక్షలు. దిగుతులు కంబరు నెలలో 1436 లక్షల సావరములు. అల్లొబరు నెలలో 1535 లక్షల సావరములు.

1915 వ సంవత్సరములో మరొకా గమనమునందు కుమార్తె యుద్ధనాకను నుంచిండులకు ప్రీక్సాన్ని వారు జలాతర్కామి ఇ 14 లోని నావికలకు 80 కేల సావరములను బహువతి కేసిరి.

సామ్రాజ్య ప్రజల కరవుల సాట్టుండునంతటి తెకర్, దు సామ్రాజ్యములో 64000 సావరముల కిట్లు మార్పాట పోగుగాడి కానుకగా నివ్వించుటకు చందాను కొర లడెను.

గర్ భావము మోల్డెర్న గారు పని గాలించుకొని: వెకక 55 రిలియను మ్యూస గారు హిందూదేశకావ్యక న మోయాధిక 85 నిజ మి కుటరుకు.

హిందూదేశమునండి 7400 చుండి మైకలకు తీసికొని దేడుటయు క్రీస్టిను నెల 5 కి ఇంట్లము చేరవచ్చు నని యుద్ధకాగ్యములు వారి తెలియచుచున్నాడు.

బొంబాయికుండి లండన్ కేవలము కన్నా అను బ్రిటిషు స్త్రీయలో అగ్నిపుట్టె. కాని కన్నలోనికి అన్ని కేలుడె న. దానిలో 800 టన్నుల సామగ్రి మున్నదని తెలియ చున్నది

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eyes, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Deafness," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B.S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.
669)

CYCLE TYRES & TUBES.

British made Twoshop, non-slip tread, guaranteed wired on covers 28x1 1/2 Rs 4 each. Tubes Rs. 2.8-0 each. Price list on application for Cycle Accessories. Tyres and Tubes of all makers.

D. P. ROW & CO.
Harris Road, Mount Road, P. O. Madras.

I

[illegible]

<p>Karola చాలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>కరోలా. చాననలేదు, ఏరుచిలేదు, ప్రవక దార్ద్రము, పులితేపురాదు, భేదము గాఢము, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి నునాయాసము గలయ్యెలాగున గర్భకోధన గావించును.</p> <p>1 పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic ప్రే జరు గా రి లీవరు టోనిక్.</p> <p>పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కార్య మువలన గలుగు బాధలకును, అలవరికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసు గునకును, అజీర్ణ భేదినిమించిది. సీసా వెల రు. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalti కుల్ హాల్తి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాడు ఎరువుగా గాని గోధుమరింగుగా గాని మార్పు గలదు. పదో ఫలితము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్యూషన్ డ్రా వెల్లు 1-కి రు. 2-4-0.</p>
--	---	---

W. E. SMITH & Co., Ltd డ్రగ్గియు. ఇ. సిల్వ్ అండు కో.,
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము 368

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇంజిల్ కిలు ఫులలేసు.)
(శక్తిరహిత మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటెకు మిక్కిలి చామైనది. 1581)
మంచి వాసనగలది.
(దీనియొక్క గుణావళియును మెచ్చి గ్వాలియర్ ప్రదర్శనలో ఒక యోగ్య
తాళిమను వైమారు ప్రదర్శనలో ఒక ప్రాంజుకరణమును కలిపి దానిని ఇచ్చి
యిచ్చాడు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్టమైన చెట్లకాయల నూనెతోను
పరిమళమైన పువ్వుల నూనెలతోను తయారుచేయబడినది. ఇది అన్ని తేలవల ఇనుబడుల తో
నడి. కలవెండ్రుక లాడిపోవుటకు కలిపి వేండ్రుకలు పువ్వుల నూనెలు గలగుటలు
కలగును. ఇన్నియు గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బాహుళ్యము కలనూనె అన్నిటి
కంటెను మిక్కిలి చవుకయైనది. నడియ నీడలకు బాహుళ్యములను తీసింది.
కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెడికలును చెమట చేయకట్టి వైట్ ఆయిల్
కలిసిందిని రజపుచేయవారికి రూ. 1000 లు ఇవానుగా నియ్యదును.
ఒకసారి తెప్పించియాచిన మిత్ర తెలియును.
కొరికింగుపొట్టు 4 రులు కలసి 1 బుడ్డి వెల రూ. 0-15-0.
మార్కెట్ నింపు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్డివిట్లోను బహుమతి జిక్కు ట్టుండును.
The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahman Street, Bombay. No. 3.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను
యువయోగింకవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; అవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టుకుండగను శుభముగాను
నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చెడిపోకుండ ఎక్కుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు ఫలమును గురించియు అసలు
యేకంటకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,
తలాలపెట్టె నెం 553 రు
మదరాసు

829

(వై కామ్యూజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ క్రితక పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

Mr. G. W. M. Reynod's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. 1
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols 2 4-0 Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchesse, in 4 vols	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugenie's Boudoir 3 vols	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loves of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)
The SUPE & CO. WATCO Co,
536 Post Box 157 (A) Madras. E.

బ్రెజిల్ సహితమైన డా. పి. డి.
సావంతుని వనోపది సారసపరిల్లా

అనుభవప్రభు రక్తమునను జనించు వాద్యములకు
కీలకమంది మందు. బయలుపులు, మచ్చలక, గంధములను
శుభ్రము, ప్రాశస్త్యములను అన్నివిధములవలన గలుగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (38)

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి
కావచ్చి సావంతుని వనోపది సారసపరిల్లాను నిర్మించుచున్నా.
కావచ్చును మచ్చలకను అన్నివిధములైన రోగములను
పోగొట్టును. కీలకమంది సావంతుని వనోపది సారసపరిల్లాను
నువ వాద్యములను పోగొట్టును పోగొట్టిన రక్తమును
శుభ్రపరచును. కీలకమంది గలుగుచేయును. 16 రోజుల
కు నెంచుటకు కీలకమంది అనుబంధమును.

పాపైలును. — పి. డి. సావంత్,
కీ. పననవాడి, నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panavadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

పాత్యపు వెంకటాచలవణ్ణితులవారి
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. ఓడ్డివిలాసరహము:— అత్యంతమల క్షేమకారము
ఈ ఓడ్డివిలాస రహములను గోరులై మున్నగు. ఒక
యొక ఓడ్డివిలాస రహముల సీసా తినుయొద్ద నుండెనేని
శ్రేయకు శాస్త్రమైన సిద్ధాపథము కేరంటి లేదని
తామ సంబోధముగ బుద్ధిగలరు. దినజ్వరము, మాదక
కాల్గిన జ్వరము, సర్వ పాతము మొదలగువి శివుక గుణ
మగును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594-801)
2. శ్రీనివాసతైలం:— శ్రేయకర్మలకును, సంకుల నొప్పి
పొపులకును మంచియందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.
3. వైశ్యాకరాహరం:— దీని నేవించినప్పుటి నుండియే
మూత్రము కట్టిక (కలరా) వాంతిచేసి, కీలకమంది, అజీర్ణ
భేదము గలము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. బాలకుభోదకము:— విద్వలకు బలకాగి; తియ్యని
మందు. మందు, మలబద్ధము, అజీర్తలేది, కృశీకము, పడు
పుట్టియుండు, ఆకలిలేకుండుట మొదలగువి గుణమందు
విద్వల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0 5-కి 1 ఇళాం.
5. లోకామహావర కస్తూరిమృతం:— విద్వలకు వందు

కన్న మెడిసిన్ వారికి, బాలింజిల శత్రువుగల
కారి. వందము, వడికము, కడ్డు, అజీర్ణము,
కీలకము, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, జ్వ
రం, చలిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యిం
కవక రోగములను గుణముచేయును.

250 మృతము గల సీసా	0-4-0
తేజాన కర్మతో 5-కి	1-8-0
" " 12-కి	2-18-0
" " 25-కి	5-8-0

2. తిలకముతోకూడ అనుసానము తెలిసిన పంపబడు.
శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.